

REPUBLIKA

Rok XIII.

ŁÓDŹ, WTOREK, DNIA 5 MAJA 1936 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

Nr 123

Nowe zajścia na Politechnice warszawskiej

Studenci endeccy bili studentów — żydów. — Interwencja rektora była bezskuteczna. — 7 studentów-żydów rannych, kilkudziesięciu poturbowanych. — Policja aresztowała kilkunastu endecków

Zamknięcie Politechniki na czas nieograniczony

Nasz warszawski kor. (B.) telefonuje: Na Politechnice Warszawskiej doszło dzisiaj do powtórnych zajść antyżydowskich. Geneza zajść sięga ubiegłej soboty, kiedy grupa studentów endeckich zdemolowała lokal żydowskiej Bratniej Pomocy studentów politechniki pod pretekstem, że kilku członków zarządu Bratniej Pomocy dostrzeżono w szeregach 1-majowego pochodu socjalistycznego.

Dzisiaj od rana zajścia ponowiły się PRZYBRAŁY CHARAKTER BARDZO POWAŻNY.

Podobnie jak wczoraj zajścia w śródmieściu Warszawy, i dzisiaj na politechnice ekscesy odbyły się pod hasłem zwalczania żydów i komunistów, którzy brali udział w pochodach 1-majowych.

Okolo godz. 11-ej przedpołudniem studenci endeccy zwołali w gmachu politechniki wiec antyżydowski, na którym domagano się wyrzucenia studentów-żydów z politechniki. Większa grupa studentów - żydów, uprzedzona o wiecu, zebrała się przed politechniką, nie chcąc wchodzić do gmachu uczelni wśród podnieconych nastrojów, i wysłała do rektora prof. inż. WARCHAŁOWSKIEGO delegację z prośbą o opiekę.

Rektor prof. inż. Warchałowski za-

pewnił delegację studentów-żydów, że gwarantuje ich współwyznawcom bezpieczeństwo, a dla zaakcentowania swego stanowiska, wyszedł przed gmach politechniki i stanąwszy na czele grupy studentów-żydów, wprowadził ich do gmachu politechniki.

Kiedy grupa studentów-żydów zatrzymała się w hallu uczelni, rektor

prof. inż. Warchałowski udał się na wiec endecki i zwrócił się do wiecujących z przemówieniem, w którym prosił o zachowanie spokoju na politechnice i niezaczepianie studentów-żydów, grożąc w przeciwnym razie zamknięciem politechniki aż do końca roku szkolnego, co może grozić wszystkim studentom utratą roku studiów.

Zaledwie prof. inż. Warchałowski opuścił salę, w której odbywał się wiec i udał się do swego gabinetu, tłum studentów endeckich wypadł na korytarze i do hallu politechniki,

atakując zebranych tam studentów-żydów.

Wywiązała się zjadła bójka na łaski i kastety. Zjawienie się ponownie rektora prof. inż. Warchałowskiego i jego nawoływania do zaprzestania bójki były bezskuteczne.

Bójka szybko przeniosła się poza gmach politechniki na okalający go plac,

gdyż znajdujący się w mniejszości studenci-żydzi wycofywali się z politechniki, a napastnicy gonili ich.

Po krótkiej chwili przybył na miejsce większy oddział policji na samochodach ciężarowych oraz sikawka. Policja interwenjowała, aresztując kilkunastu najbardziej zapalczywych endecków. W politechnice i na placu ciężej rannych zostało 7-łu studentów - żydów, a kilkudziesięciu studentów jest pobitych.

W godzinach południowych, jeszcze w toku trwania zajść, zebrał się senat politechniki i po krótkiej naradzie postanowił zamknąć politechnikę na czas nieograniczony aż do odwołania.

Dr. H. Gottlieb-posłem na Sejm Sąd Najwyższy unieważnił mandat b.p. Wacława Wiślickiego

Warszawski kor. (B.) telefonuje: Sąd Najwyższy rozpatrywał dzisiaj merytorycznie i ogłosił decyzję w sprawie znanego protestu wyborczego, dotyczącego okręgu wyborczego Nr. 2, obejmującego północną dzielnicę m. st. Warszawy.

Protest ten, złożony tuż po ostatnich wyborach do sejmu, domagał się uznania za nieważny mandat, uzyskany przez b. p. posła Wacława Wiślickiego. Jak wiadomo, b. p. poseł Wacław Wiślicki, który zmarł w przededniu zebrań, nie został wybrany, a mandat, uzyskany przez niego, został unieważniony. W ten sposób uzupełniona zostaje w sejmie luka wśród zespołu posłów m. st. Warszawy, a jednocześnie przybywa jeden członek sejmowemu klubowi żydowskiemu. Dr. H. Gottlieb jest znanym działaczem sjonistycznym, dziennikarzem i naczelnym redaktorem dziennika „Der Moment“.

2 dokonała błędnego obliczenia głosów i w sposób sprzeczny z przepisami ordynacji wyborczej unieważniła kilka kartek wyborczych, oddanych na rzecz dr. Gottlieba.

Po zbadaniu świadków i zapoznaniu się z protokołem okręgowej komisji wyborczej Nr. 2, dzisiaj Sąd Najwyższy orzekł unieważnienie mandatu b. p. posła Wacława Wiślickiego, przysadzając jednocześnie mandat poselski z okręgu Nr. 2 dr. H. Gottliebowi.

W ten sposób uzupełniona zostaje w sejmie luka wśród zespołu posłów m. st. Warszawy, a jednocześnie przybywa jeden członek sejmowemu klubowi żydowskiemu. Dr. H. Gottlieb jest znanym działaczem sjonistycznym, dziennikarzem i naczelnym redaktorem dziennika „Der Moment“.

Włosi nie wkroczyli jeszcze do Addis-Abeby

Stolica Abisynji znajduje się jeszcze w rękach band rozbójniczych, które atakują poselstwa zagraniczne. — Krwawa walka urzędników poselstwa tureckiego z rabusiami

Warszawa, 4 maja. (PAT) Na mocy wiadomości z różnych źródeł PAT. donosi:

Front północny, w ścisłym znaczeniu tego słowa, już przestał istnieć. Kolony włoskie, maszerujące z Dessie na Addis-Abebe, według urzędowego komunikatu włoskiego, po przekroczeniu przełęczy Termaber, zajęły bez walki Debra-Brahan, stolicę prowincji Szoa. Straże przednie włoskie posunęły się o 40 km. naprzód w kierunku Addis-Abeby. Z Debra-Brahan do stolicy Abisynji jest około 120 km. Według nieurzędowych wiadomości włoskich, patrole wywiadowcze włoskie ukazały się w odległości 15 km. od Addis-Abeby. Wiadomości, o tem, ŻE WOJSKA WŁOSKIE WKROCZYŁY DZIŚ DO STOLICY ABISYNJI SA NIEPRAWDZIWE. ADDIS-ABEBA JEST W DALSZYM CIĄGU W RĘKACH ZBROJNYCH MARDERÓW I RABUSIÓW. Poselstwa stają w zbrojne ośrodki, w których chroni się dyplomacja i europejczycy.

Front południowy dotychczas jeszcze istnieje. Armia rasa Nasibu i ben-

Wehli-Paszy cofa się, a wojska włoskie pomimo ulewnych deszczów posunęły się od Daggabur o 80 km. naprzód, rozbijając m. in. oddziały Omara Samantar, który został ciężko ranny i stracił w bitwie syna. Od Daggabur do Dzidzigi w linii prostej jest zgórz 160 km.

Paryż, 4 maja.

(PAT) Według ostatniej depechy posła francuskiego w Addis-Abebie, samochody poselstwa krążą po ulicach miasta, zbierając rannych. Kolo południa nad Addis-Abeba przeleciał samolot włoski. Miasto zajęte jest przez grupy zrewoltowanych żołnierzy, uzbrojonych w karabiny maszynowe. Część stolicy, zamieszkała przez tubylców, jest doszczętnie niemal splondrowana.

Bandyci sądzili, że gmach poselstwa Stanów Zjednoczonych jest opuszczony i uderzyli na budynek, chcąc dokonać rabunku. Po gęstej wymianie strzałów, maruderów odparto, jeden z nich zo-

stał zabity. Na stacji broni się 50 francuskich urzędników kolejowych z francuskim atache wojskowym w Addis-Abebie na czele. Odparli oni szereg napaści ogniem karabinów maszynowych.

Londyn, 4 maja.

(PAT) Korespondent Reutera w Addis-Abeba donosi, że spodziewają się tam, iż w dniu dzisiejszym miasto będzie zajęte przez Włochów. Wczoraj wieczorem oddziały włoskie dotarły podobno do rzeki Akaki o 15 km. od stolicy. Luźne bandy złożone przeważnie z wojowników szczepu Galla wtargnęły do miasta i krążą po ulicach.

Ogólna liczba obywateli obcych, będących pod ochroną poselstwa W. Brytanji wynosi ok. 2.000 osób, należących do 23 narodowości. Uchodźcy którzy schronili się w poselstwie tureckim, po zacieklej obronie przeciwko bandom uzbrojonym w karabiny ręczne i maszynowe, uznali, że nie zdołają się tam utrzymać przez czas dłuższy. Oddział wysłany na ich ratunek z posel-

Dalszy ciąg na str. 3-ej.

Negus wyjechał do Haify

Z Palestyny pojedzie on do Londynu

Londyn, 4 maja.

(PAT) Reuter donosi z Dżibuti: Cesarz i cesarzowa z dziećmi wsiadli na pokład krążownika brytyjskiego „Enterprise”, który odpłynął do Haify.

Posel abisyński Martin oświadczył dziennikarzom, że w Jerozolimie, dokąd udał się negus, jest duża kolonia wyznawców kościoła koptyjskiego.

Wobec klęski cesarz poświęci się

modlitwom, ale nie jest wykluczone, iż po pewnym czasie przyjedzie wraz z następcą tronu do Anglii. Poseł już obecnie poczynił kroki, aby młodszy syn cesarza, Makonnen, przybył do Londynu do szkoły. Książę będzie gościem jednego z lordów, którego nazwiska nie wymienia się, ale, jak mówią, jest to lord Robert Cecil.

Poprawa sytuacji gospodarczej w Polsce

w oświetleniu Banku Gospodarstwa Krajowego

Warszawa, 4 maja.

(PAT) Bank Gospodarstwa Krajowego charakteryzuje położenie gospodarcze Polski w marcu r. b. w sposób następujący:

Ruch zwykły produkcji przemysłowej, który częściowo rozpoczął się już w końcu lutego, wystąpił wyraźnie w marcu, obejmując przedewszystkiem przemysł inwestycyjny. Niekorzystny wpływ na rozwój wytwórczości w niektórych gałęziach wywierały zatargi o płace i strajki robotnicze na tle ekonomicznym.

Po likwidacji strajków w przemyśle włókienniczym okręg łódzki przystąpił w drugiej połowie miesiąca do silnie wzmożonej produkcji sezonowej. W górnictwie węglowym nastąpił spadek zatrudnienia ze względu na zwykle o tej porze roku zmniejszenie zbytu węgla dla celów opałowych oraz zapasy, wywołane przez ograniczone zapotrzebowanie w czasie cieplej zimy. Również przemysł naftowy pracował mniej intensywnie, zbył przetworów naftowych zwiększył się jednak w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Poważniejszą poprawę wykazało hutnictwo żelazne i cynkowe dzięki większym zamówieniom krajowym oraz zwiększonej eksportu. Poprawa doznała również sytuacja na rynku drzewnym. Przemysł mineralny zwiększył zatrudnienie, przystępując do tegorocznej produkcji materiałów budowlanych, przy zwiększających cenach wyrobów ceramicznych w tych okęgach, w których wskutek trwałego w czasie zimy sezonu budowlanego zapasy cegły uległy czasowemu wyczerpaniu. W dziale przemysłu chemicznego nastąpiło ożywienie sprzedaży nawozów sztucznych oraz artykułów dla przemysłu włókienniczego.

Wzrost zatrudnienia w przemyśle oraz przy robotach publicznych przyczynił się do

spadku liczby bezrobotnych, która po osiągnięciu największego napięcia w połowie marca obniżyła się do połowy kwietnia o 30 tysięcy.

Na rynku ziemiopłodów wystąpiła ostatnio wyżka cen zbóż.

W związku z rozpoczynającym się sezonem wiosennym zwiększyły się obroty w handlu wewnętrznym, głównie w dziale odzieżowym oraz w branżach związanych z budownictwem. Zwiększyły się również obroty towarowe z

zagranicą, silniej po stronie wywozu, dzięki czemu nadwyżka w bilansie handlowym wzrosła.

O ile w dziedzinie produkcji przemysłowej okres sprawozdawczy przyniósł oznaki dalszego, chociaż powolnego polepszenia, to

na rynku pieniężnym wystąpiły objawy niepomyślne,

mające swe źródło w zaniepokojeniu wywołanym wydarzeniami politycznymi w Europie oraz zaostrzeniem się sytuacji niektórych walut zagranicznych. Pod wpływem tych niepokoiw wzmo-

gła się tezauryzacja monet. Tendencje te, w połączeniu ze zwiększonym zapotrzebowaniem środków obrotowych na cele produkcji przemysłowej oraz na rozpoczynający się sezon budowlano-inwestycyjny, zahamowały przyrost wkładów, a częściowo spowodowały ich odpływ z niektórych instytucji finansowych.

Równocześnie wystąpił pod koniec marca na giełdach spadek obrotów papierami procentowymi

Zmiany w radzie nadzorczej Banku Gospodarstwa Krajowego

Warszawa, 4 maja.

(PAT) Z rady nadzorczej Banku Gospodarstwa Krajowego ustąpił ostatnio p. wiceminister Kazimierz Różnowski wskutek upływu kadencji oraz dyr. dr. Jerzy Nowak, wskutek objęcia stanowiska członka dyrekcji w Banku Pol-

skim. Na opróżnione miejsca mianował p. minister skarbu członkami rady B.G.K. wiceministra skarbu Leona Ferdynanda Świtalskiego oraz dyrektora gabinetu ministra skarbu Wiktora Martina.

Kiedy wolno przekazywać pieniądze zagranicę bez zezwolenia komisji dewizowej? - Częściowe złagodzenie przepisów walutowych

Warszawa, 4 maja.

(PAT) Na podstawie art. 3 i 8 dekretu Prezydenta Rzplitej z dn. 26 kwietnia r. b. komisja dewizowa upoważnia — aż do odwołania — firmy krajowe, eksportujące towary zagranicę do stawiania do dyspozycji cudzoziemców o-

raz przekazywania zagranicę środków pieniężnych bez uzyskiwania każdorazowych zezwoleń na następujące cele:

1) Pokrywanie zagranicznych kosztów przewozu i magazynowania towarów łącznie z ich ubezpieczeniem.

2) Pokrywanie zagranicznych opłat

ceiowych.

3) Pokrywanie prowizji należnej za granicznym agentom, przedstawicielom, makierom i t. p.

4) Pokrywanie poborów i kosztów utrzymania przedstawicieli zagranicznych.

Przekazy na powyższe cele mogą być dokonywane z zapasów zagranicznych środków pieniężnych, które firma już posiada z eksportu lub uzyska w przyszłości, jednakże tylko wówczas, jeżeli są one związane przyczynowo z eksportem danego przedsiębiorstwa, do konywanym lub mającym się dokonać w najbliższej przyszłości i tylko w rozmiarach dotychczas przez dane przedsiębiorstwo stosowanych. Dowody uza- sadniające dokonanie przekazów na wy- mienione cele winny być przez przedsię- biorstwo przechowywane.

Waluta eksportowana, pozostająca eksporterowi po potrąceniu przekazów na wymienione cele, winna być w myśl art. 19 rozporządzenia ministra skarbu z dn. 26 kwietnia 1936 r. zaoferowana do sprzedaży Bankowi Polskiemu lub bankowi dewizowemu.

100 tys. bezrobotnych otrzymało pracę

W ciągu bieżącego miesiąca znalazło zatrudnienie jeszcze 60 tysięcy osób

Warszawa, 4 maja.

(B) Przyspieszenie uruchomienia robót publicznych dało w efekcie doprowadzenie liczby zatrudnionych bezrobotnych do przeszło 100,000 robotników.

Jak nas informują z kół rządowych, w przeciągu maja r. b. liczba zatrudnionych na robotach publicznych wzrosła do 160,000 osób.

Instytucje dysponujące kredytami, otrzymały polecenie brania pod uwagę okoliczności, czy w danym środowisku panują warunki, gwarantujące spokojne prowadzenie robót. Od tego uzależnione ledzie wyznaczenie robót i zwiększenie liczby zatrudnionych. Przy braku gwarancji spokojnego prowadzenia robót fundusze na walce z bezrobociem skierowane będą do innych miejscowości.

Zdarzenia i ludzie

Zmarły król Fuad I

Polityk, uczonec i artysta na tronie

Położenie króla egipskiego w naszych czasach jest szczególnie utrudnione. Jego tronowi zagraża równocześnie nacjonalistyczna młodzież jego narodu i najpotężniejsza partja — „Wafd”. Zakres jego władzy zaś ograniczony jest przez zwierzchnictwo Anglii. Aby w takim położeniu utrzymać równowagę, trzeba być wielkim politykiem, albo też traktować wszystko obojętnie. Trzeba równocześnie posiadać niezłomną energję i oportu- nizm. Mimo wszystko jednak właśnie ostatnie jąca wykazały, że osta- teczne wyrównanie tych przeciwieństw jest niemożliwe i doprowadza do krwa- wych zająć.

Wśród tych przeciwieństw, znalazł się także Achmed Fuad I, dziewiąty król dynastji, którą rozpoczął Mechmed Ali w roku 1805. Jako syn khediwa Ismaela Paszy, objął on tron w roku 1917 po swoim bracie, sultanie Hussein Kemal. W marcu 1922 roku został koronowany i otrzymał tytuł króla. Jego ciężka wschodnia postać nie zdradzała umysłowej żywości władcy, która w podeszłym wieku — umarł on w 68 roku życia — coraz bardziej wzrastała. Jego zdolność wczuwania się i rozumie- nie różnych uczuć ludzkich obydwu partji, między którymi musiał lawiro- wać, dały mu możność okazania się

dypłomata najwyższej klasy, godnego tysiącletniego tronu Egiptu.

Fuad I miał piękną i beztruską mło- dość. Znano go i lubiano we wszyst- kich międzynarodowych kołach, szcze- gólnie w tych, w których ludzie poświęcają się zabawie i grze. Aż do czasu, kiedy Fuad wstąpił na tron, był on księciem pełnym temperamentu i lekkomyślności, o szerokim geście i wschodnich namietnościach. Czy moż- na jednak było spodziewać się po nim tak wielkiego polityka?

Kiedy Anglicy dnia 9 grudnia 1917 r. uczynili go następcą jego brata, Fuad zmienił się do nie do poznania. Felachowie egipscy nie robili sobie wiele ze zmiany, jaka zaszła w państwie. Intelktualną elitę dziwił wybór Angli- ków. Nacjonalści cieszyli się, jednak dlatęgo tylko, ponieważ myśleli, że mają do czynienia z człowiekiem słabym, którego opór łatwo będzie można przelać. Zarówno jednak anglofile, jak i zwolennicy Zaglul Paszy wkrótce przekonali się, że sprawa przedstawia się zupełnie inaczej... Fuad I umiał zręcznie manewrować, przyciągał do siebie niektórych swoich przeciwników, przez co na froncie nacjonalistycznym powstawało zamieszanie. Równocześnie bronił on namietnie interesów swego państwa i często sprawiał wiel-

kie trudności Foreign Office, dbając jednak o to, by nie doszło do zerwania.

W czasie panowania Fuada I kilka- krotnie doszło do konfliktów z parla- mentem, do ciężkich walk ustrojowych. Król jednak znajdował wyjście z naj- trudniejszych sytuacji. Jego polityka zewnętrzna była zarówno ostrożna jak i logiczna, a patriotyzm nie wstrzymy- wał go od uznawania granic działalno- ści, które mu postawiono. Pod wzglę- dem wewnętrznym - politycznym za- wdzięczał on wiele swemu byłemu premierowi ministrów, Sidki Paszy, największemu politykowi, jaki od wie- lu lat żył w Egipcie. Z jego inicjatywy w Egipcie poraz pierwszy zaistniała polityka socjalna, która poważnie za- jąła się stanowiskiem Felachów. Egipt, jako klasyczny kraj bawelniany, na- skutek kryzysu gospodarczego także znalazł się w ciężkim położeniu, mimo to jednak udało się utrzymać budżet w porządku.

Fuad I był bardzo ambitny i wie- dział, że w położeniu, w jakim znaj- duje się jego państwo, nie można liczyć na żadne sukcesy zewnętrzne - poli- tyczne. Postępował zatem, jak Marek Aureljusz. Opiekował się nauką i ro- bił wiele dla sztuki. W kraju, który był kołyską sztuki, zdobyło mu to o- czywiście sympatję wyższych sfer. U- czynił jeszcze więcej: jest on właści- wym założycielem nowoczesnego uni- wersytetu w Kairze, który został otwar- ty w roku 1908. Aż do ostatnich cza- sów między nim i ciałem profesor-

skiem, a nawet szerokimi kołami stu- denterji istniał bliski kontakt. Podczas ostatnich rozruchów, których główne ognisko płonęło na uniwersytecie, wy- łączono z ataków osobę króla. Często przewodniczył on nie bez znajomości rzeczy w naukowych kongresach, od- bywających się corocznie w Egipcie. Naogół był on człowiekiem wykształ- conym i wielostronnym, głównie jed- nak interesował się archeologią.

Mimo, że Fuad był władcą nawskroś nowoczesnym, świat arabski zawdzię- cza mu powstanie międzynarodowej akademji arabskiej, która, podobnie, jak akademja francuska, ma na celu stwo- rzenie ogólnej encyklopedji arabskiej. Następnie założył on panafrkański in- stytut i instytut dla badania pustyni. Wiedział on doskonale, że Egipt jest nie tylko progiem między dwoma, lecz między wieloma światami: małoazja- tycznym, europejskim i afrykańskim.

Król Fuad często bywał w Europie. W wojskowej akademji turyńskiej o- trzymał on wykształcenie militarne. Następnie uczęszczał także na inne uni- wersytety europejskie. Pominawszy jego wizyty oficjalne, zwiadał on chętnie światowe kąpieliska europej- skie, szczególnie zaś Karlsbad.

Często zarzucano Fuadowi pewną chciwość. Powiększył on niewątpli- wie znacznie swój majątek osobisty, trzeba jednak przyznać, że głównym je- go celem w życiu nie były interesy oso- biste lecz interesy państwa.

Pro
Zw
Pr
st
PAT
mawia
naskutek
niki z za
rowy do
Obecna
zwrotny
kiej Bry
dów. S
że zupeł
jest upol
głównym
tania. W
wyrażają
gusa, dla
patję.
„Tim
wyrażają
winy za
tyjskiem
że nie w
członka
serjo dla
wej prze
„Tim
rządu.
nie mog
tania wy
Wolna t
najmniej
Jeśli
tyjski po
rowej al
dość wie
że polity
Przy
wego i
owych i
ka Fran
twia tra
W
jeszc
stwa W.
poselstw
Wszy
gmachu
reny pes
Do p
ły się w
sprowad
przez się
pienie ic
zostały
Urzed
nią dot
zbrojen
kańskie
w jego s
prowadz
pomocy
słanych
Trzech
opór zb
cierpani
zdołali o
cieżarow
25 napas
ście wył
część fr
całkowit
Konia
odbyw
przez
PAT
zagranic
słowi br
aby udzi
Poselstw
Pomi
laci te
rzeczy w
gdby
Waszyn

Prestiż W. Brytanji tarza się w prochu...

Zwycięstwo Mussoliniego jest klęską Anglii
Prasa angielska oskarża Europę o tchórzostwo. — Ostateczne bankructwo Ligi Narodów

London, 4 maja.

(PAT) Prasa angielska obszernie omawia sytuację jaka wytworzyła się wskutek wypadków w Abisynji. Dzienniki z żalem stwierdzają, że system zbiorowy doznał fatalnego niepowodzenia. Obecna chwila stanowić będzie punkt zwrotny w polityce zagranicznej Wielkiej Brytanji i przyszłości Ligi Narodów. Szereg dzienników nie ukrywa, że zupełnie zwycięstwo Mussoliniego jest upokarzające dla polityki, której głównym rzecznikiem była Wielka Brytanja. Wszystkie dzienniki z uznaniem wyrażają się o walorach osobistych negusa, dla którego mają wyraźną sympatię.

„Times“ stwierdza, że zaznacza się wyraźna tendencja do przypisywania winy za ostatnie wypadki rządowi brytyjskiemu. Jedni obwiniają go dlatego, że nie wszczął wojny w obronie współczłonka Ligi, drudzy — że nie bardzo serjo dążył do rozwinięcia akcji zbiorowej przez Ligę Narodów.

„Times“ podejmuje obronę polityki rządu. Nikt, nawet sami abisyńczycy, nie mogli oczekiwać aby Wielka Brytanja wypowiedziała wojnę Włochom. Wojna taka nie przyczyniłaby się bynajmniej do utrzymania pokoju.

Jeśli chodzi o pogląd, że rząd brytyjski powinien był wycofać się ze zbiorowej akcji, to jak stwierdza „Times“, dość wielkiem złem było to, że polityka wierności Wielkiej Brytanji

Przy cierpieniach woreczka żółciowego i wątroby, kamieniach żółciowych i żółtaczce, naturalna woda gorzka Franciszka - Józefa znakomicie ułatwia trawienie. Zalecana przez lekarzy.

Włosi nie wkroczyli jeszcze do Addis-Abeby

(Dokończenie).

stwa W. Brytanji znalazł przed siedzibą poselstwa tureckiego kilku zabitych.

Wszystkie osoby, znajdujące się w gmachu zostały przeprowadzone na teren poselstwa brytyjskiego.

Do poselstwa brytyjskiego zgłaszały się wczoraj bandy rabusiów, którzy sprowadzili na sprzedaż zagrabione przez siebie towary, proponując odkupienie ich przez właścicieli. Towary te zostały skonfiskowane.

Urzednicy banku abisyńskiego bronią dotychczas skutecznie banku przed zbrojnymi bandami. Poselstwo amerykańskie uznało że dalsze utrzymanie się w jego siedzibie jest niemożliwe i przeprowadza ewakuację poselstwa przy pomocy samochodów ciężarowych przy slanych z poselstwa brytyjskiego. Trzech europejczyków stawiło mężny opór zbrojnym bandom do czasu wyczerpania zapasów amunicji, potem zdołali oni przedrzeć się do samochodu ciężarowego, przybyłego im z pomocą. 25 napastników zostało zabitych. W mieście wybuchły nowe pożary. Znaczna część środkowej części miasta uległa całkowitemu zniszczeniu.

Kontakt między poselstwami odbywa się... naokoło świata przez Londyn i Waszyngton

London, 4 maja.

(PAT) Brytyjskie ministerstwo spr. zagranicznych poleciło przez radio posłowi brytyjskiemu w Addis-Abebie, aby udzielił wszelkiej pomocy i obrony poselstwu Stanów Zjednoczonych.

Pomimo niewielkiej odległości, dzielącej te dwa poselstwa, wskutek stanu izolacji w mieście, kontakt między nimi odbywa się naokoło świata przez Waszyngton i Londyn.

wobec ideału zbiorowego została pokrzyżowana przez bojaźliwość innych państw.

Byłoby jednak znacznie gorzej, gdyby polityka brytyjska szańbowała się nazawsze przez niedotrzymanie wierności. W każdym razie

WIELKA BRYTANJA W PRZYSZŁOŚCI SKORZYSTA Z CENNEGO DOŚWIADCZENIA.

„Daily Telegraph“ stwierdza, że dla Ligi powstaje w związku z załamaniem się problemu abisyńskiego najtrudniejsza sytuacja. Maszyna Ligi okazała się bezsilną i niezdolną przeszkodzić pochłonięciu drogą agresji jednego członka Ligi przez drugiego. Powstaje pytanie — pisze „Daily Telegraph“ — czy Liga może odgrywać rolę w przyszłym rozwiązaniu obecnego konfliktu. Jeśli nie da się nic zrobić i Włochy pochłoną całą Abisynję, to mniejsze mocarstwa

Oświadczenie ministra Edena w Izbie gmin

Negus uda się z Dżibutti do Jerozolimy

London, 4 maja.

(PAT) Dziś popołudniu w Izbie Gmin, min. Eden złożył oświadczenie na temat sytuacji w Abisynji.

Dnia 1 maja cesarz poinformował przez swego sekretarza posła brytyjskiego w Addis-Abebie, że zrzekł się kierownictwa sprawami państwa, zlecając swej radzie ministrów, oraz że natychmiast zamierza wyjechać z rodziną do Dżibuti.

Zanim wiadomość ta nadeszła do Londynu, cesarz opuścił Addis-Abebe, dnia

KREM i PUDER THO-RADIA
zawierające RAD (radium) i TOR (thorium), w/g przep. D-ra Alfr. CURIE, nadają najbardziej nawet zaniedbanej cerze świeży i młodzieńczy wygląd. SOCIÉTÉ SECOR, PARIS

przeszają szukać ochrony w Lidze.

Liberalny „News Chronicle“ stwierdza, że o ile agresja Włoch odniosła wyjątkowy sukces, o tyle akcja zbiorowa poniosła drugocząca klęskę. Akcja zawiodła, gdyż wysiłek, choć poważny nie był dostatecznie zdecydowany.

WSZYSTKIE PAŃSTWA LIGI MUSZA

PONIEŚĆ WINĘ ZA TCHÓRZOSTWO KTÓRE DOPROWADZIŁO DO KATASTROFY, ALE UPOKORZENIE RZĄDU FRANCUSKIEGO I ANGIELSKIEGO JEST NAJWIĘKSZE. PRESTIŻ WIELKIEJ BRYTANJI TARZA SIĘ W PROCHU —

pisze w ostrych słowach „News Chronicle“ — atakując przytem rząd.

Triumf i radość we Włoszech

Włochy nie zadowolą się pozorami zwycięstwa

Prasa rzymska nazywa negusa dezterem, który uciekł z pola walki

Rzym, 4 maja.

(PAT) Dziś o godz. 16-ej zebrał się parlament faszystowski. Na posiedzeniu zjawił się Mussolini, który zasiał powitany długotrwałą owacją. Wszyscy deputowani ze względu na uroczyście charakter obrad przybyli w mundurach faszystowskich i czarnych koszulach. Po załatwieniu kilku spraw porządku dziennego przewodniczący parlamentu Ciano wygłosił przemówienie, które za-

kończył następującymi słowami:

„Naród włoski odpowiedział na twe wezwanie, dając swą krew i dziś domaga się jako nagrody całkowitego zwycięstwa. Żadna sła, żadna koalicja nie będzie mogła odebrać nam owoców tego wielkiego zwycięstwa. Niechaj nikt nie przypuszcza, że Włochy po raz drugi zadowolnią się tylko pozorami, po wojnie, prowadzonej w imię zwycięskiego króla“.

Rzym, 4 maja.

(PAT) Virginio Gayda, omawiając na łamach „Giornale d'Italia“ wyjazd negusa z Dżibuti na pokładzie okrętu angielskiego pisze: „W ten sposób negus manifestacyjnie zerwał wobec całego świata ze swym terytorjum, którem przysięgł w rzeczywistości nigdy prawdziwie nie rządził.“ Dalej Gayda przypomina, że jeszcze kilka dni temu negus oświadczył przedstawicielom agencji Reutersa i Havasa, że dokona reorganizacji swej armji, walczyć będzie do ostatka i nigdy dobrowolnie nie opuści swego kraju. Ucieczka negusa jest sprzeczna z wojennymi tradycjami ludów etiopskich. Królowie Tigre woleli zawsze śmierć niż poddanie się. Król Teodor popełnił w Magdali samobójstwo, gdy przekonał się, że wojska jego są rozbite i nie ma już żadnej szansy stawiania oporu. Król Joannef 4-ty zginął walcząc w pierwszym szeregu. Postępek negusa nie ma również nic wspólnego z czynami króla serbskiego Piotra, ani też króla belgów Alberta, którzy nigdy nie opuścili swego kraju, zważywszy że państwa ich były zajęte przez nieprzyjaciół. Tem samym że negus uciek z kraju, nie troszcząc się o los swych poddanych, przestaje on istnieć jako głowa państwa abisyńskiego. Z tego faktu wypływają następujące konsekwencje: negus porzucił na rzecz Włoch terytorjum Abisynji i jej ludność. Negus uciekł przed zakończeniem wojny, a więc autorytet jego leży w gruzach. Negus uciekł ze stolicy nocą pod groźbą uzbrojonej ludności, wśród olbrzymiego zamieszania i ruchu powstańców, które przyrównać można do plebiscytu, skierowanego przeciw cesarzowi. Dezter opuścił stolicę, która zdana została na pastwę band rabujących.

Tłusta cera?

Wystrzegać się wszelkich kremów, mydeł i nieodpowiednich pudrów. Splukiwać twarz często gorącą niemal wodą, myć proszkiem marmurowym „Miraculum“ i pudrować odłuszcującym pudrem „Higienicznym“ D-ra Lustra, a osiągnie się prawidłową cerę.

Ślub angielskiego dziennikarza z francuską koleżanką

Podróż poślubna... po ulicach plondrowanego miasta

London, 4 maja.

(PAT) Reuter podaje pochodzącą z Addis-Abeby wspólną informację od korespondentów Reutersa, „Times'a“, „Daily Telegraph“ i agencji „Echange Telegraph“. W tym wspólnym komunikacie korespondenci donoszą, że dziś rano odbył się ślub korespondenta „T-

mes'a“ George'a Steer'a z Małgorzata de Gaareros, korespondentką gazety francuskiej „Journal“. Podróż poślubną państwo młodzi odbyli w samochodzie, objeżdżając dokoła park poselstwa brytyjskiego i obóz uchodźców, którzy schronili się w tem poselstwie.

Zaburzenia w Hiszpanji trwają

W Maladze ogłoszono strajk powszechny

Madryt, 4 maja.

(PAT) Na peryferjach miasta trwają w dalszym ciągu rozruchy. W dzielnicy Cuatrominos spalono kościół, klasztor i szkołę. Poza tem donoszą o podpaleniu kilku innych klasztorów.

Malaga, 4 maja.

(PAT) Ogłoszono tu strajk powszechny na znak solidarności ze strajkującymi od kilku dni robotnikami rolnymi. Praca w całym okręgu ustała.

Czy socjaliści obejmą władzę we Francji?

Ulica pod wrażeniem zwycięstwa lewicy.—Głosy prasy francuskiej.—Kiedy ustąpi gabinet Sarraut? — Front ludowy wyraża gotowość utworzenia rządu

Paryż, 4 maja. Zdecydowane zwycięstwo lewicy w ostatnich wyborach do parlamentu i ewentualność powołania rządu socjalistycznego jest tematem najrozmaitszych komentarzy, zarówno w kołach politycznych, jak i prasie paryskiej.

Pod wrażeniem wyborów jest jeszcze również i ulica paryska. Ulica, która w noc wyborczą manifestowała, śpiewała „Marsyljanke” lub międzynarodówkę i krzyczała hałaśliwie „niech żyje” lub „na latarnię”, dziś dyskutuje o wynikach mniej żywiołowo niż w nocy, ale jeszcze w dużym podnieceniu. Sensacyjna wiadomość o ucieczce negusa została całkowicie przestonięta sprawą wyborów.

Głównymi zagadnieniami, o których mówi dziś Paryż, jest pytanie, co dalej, jak się utworzy większość w izbie i jaki będzie nowy rząd.

Główni zwycięscy wyborów — socjaliści i komuniści — wydali w południe nadzwyczajne wydania swych dzienników.

Komunistyczna „HUMANITE” na pytanie „co dalej?” odpowiada: „Utrzymanie solidarności stronnictwa Frontu Ludowego w parlamencie. Stronnictwa te razem zwyciężyły w wyborach, razem powinny zrealizować owoce zwycięstwa. Przedewszystkiem owocami temi powinny być: nałożenie podatków na wielkie fortuny, ograniczenie przywilejów Banku Francji i rozwiązanie Lig prawicowych”.

Socjalistyczny „POPULAIRE” oświadcza: „Głosowanie powszechne wypowiedziało się jasno i mocno. Francja chce rządu, któryby złamał oligarchię finansową i przemysłową, przeprowadził skuteczną akcję przeciw bezrobociu, podjął walkę z kryzysem i czuwał nad pokojem świata. Co do nas — pisze „Populaire” — przyjmujemy z dumą mandat powierzony nam przez wielką demokrację francuską.

Przewodniczący partii socjalistycznej Blum oświadczył: „Przed nową izbą powiniene stać rząd Frontu Ludowego. Jesteśmy gotowi wypełnić rolę, jaka nam przypada, t. zn. stworzyć rząd Frontu Ludowego i pokierować nim”.

Trzecie ze stronnictw zwycięskiego frontu, któremu w tem wspólnym zwycięstwie przypadła właściwie dotkliwa klęska, t. j. radykałowie, nie angażuje się jeszcze zbyt w swych wypowiedzeniach. Organ prezesa stronnictwa Daladiera „ŒUVRE” wskazuje, że socjaliści wraz z radykałami będą musieli obecnie włączyć ster i odpowiedzialność. Niosą ich wielkie nadzieje całego narodu. Nie wolno tych nadziei rozczarować.

Organ byłego przewodniczącego stronnictwa i b. premiera Herriota, „ERE NOUVELLE”, oświadcza, że sytuacja jest tego rodzaju, iż nie ułatwia utworzenia nowego rządu. Nie należy

zatem działać zbyt pośpiesznie. To pewne zakłopotanie wewnętrzne stronnictwa radykalnego jest w pewnej mierze wynikiem tego, że na 115 posłów radykalnych tylko 80 zostało wbranych jako kandydaci Frontu Ludowego, pozostali zaś wyszli z wyborów w walce z kandydatami Frontu Ludowego lub przeciw nim.

Giełda zareagowała dalszą niższą franka

Koła finansowe przewidują wprowadzenie centrali dewiz.—Dalsza ucieczka złota

Warszawa, 4 maja. (PAT) Wyniki niedzielnego głosowania we Francji odbiły się niekorzystnie na sytuacji franka francuskiego.

Frank francuski, który od szeregu tygodni był notowany bardzo nisko i dzięki temu wykazywał już małe odchylenia w dół, w poniedziałek doznał poważnego uszczerbku na kursach zarówno w Paryżu, jak i Londynie.

Równocześnie ze spadkiem franka francuskiego wystąpiło idące zwykle w parze wzmocnienie funta szterlinga i to nie tylko w stosunku do walut kontynentalnych, ale i do amerykańskiej. Frank francuski osiągnął więc rekordowo

niiski poziom. Spodziewają się, że w obecnej sytuacji odpływ złota z banku Francji przybierze większe niż dotychczas rozmiary.

Dzisiejsza giełda paryska zareagowała na wyniki wyborów niższą renty i papierów państwowych, które na początku giełdy spadły bardzo poważnie i jakkolwiek potem kurs ich nieco się wyrównał, to jednak ostateczna tendencja niżkowa utrzymała się.

Spadek ten objął również papiery przemysłowe. Akcje Banku Francji, które już w ubiegłym tygodniu spadły bardzo poważnie, dziś znowu straciły 445 franków. Jednocześnie zaznaczyła się

deputowanych.

Premier Sarraut zapowiadał jeszcze przed drugim głosowaniem, że zarządza kontynuować normalnie swoje prace aż do 1 czerwca, a to choćby z tej racji, że ustawowo uprawnienia dawnej izby wygasają dopiero z dniem 31-maj.

poważna zwykła papierów międzynarodowych.

„Paris-Midi” donosi, że w kołach finansowych obiega pogłoska o możliwości stworzenia we Francji centrali dewiz, celem przeciwdziałania odpływowi złota i kapitałów. Prasa zapowiada również dymisję obecnego gubernatora Banku Francji.

Dla oceny obecnej sytuacji wysoce znaczącym jest fakt, że parowiec niemiecki „Bremen” załadował w Cherbourgu 154 skrzynie złota wartości 120 milionów franków przeznaczone dla Stanów Zjednoczonych AP.

Co będzie dalej?

Domysły, sugestje i pobożne życzenia

Warszawa, 4 maja. 12 maja r. b. jest rocznica zgonu Marszałka Józefa Piłsudskiego. Dzień ten ma być obchodzony manifestacją hołdu dla jego pamięci. Aż do tego czasu, jak dochodzą głosy ze wszystkich stron, zawieszono zostały wszelkie decyzje polityczne zarówno ze strony rządu, jak i jego antagonistów, rekrutujących się z obozu pomajowego.

Jasne jest jednak, że nie można zatrzymać w biegu życia zarówno politycznego, jak i gospodarczego. Problemy narastają i poczynają dojrzywać do rozwiązania. Jakie będzie to dojrzywanie i rozwiązanie dojrzałych problemów zarówno politycznych, jak i gospodarczych to w tej chwili trudno przesądzać. Każdy twierdzi, że będzie ono inne...

Pewne prognozy istnieją, że kurs polityczny u nas

PÓJDZIE NA LEWO.

Nie należy rozumieć tego zbyt skrajnie, ale faktem jest, że rząd musi liczyć się

z coraz wyraźniejszymi wskaźnikami opinii społecznej, które odchylają się na lewo. Dowodem tego są liczne demonstracje 1 maja, jak również gwałtowne ożywienie w kołach t. zw. lewicy sanacyjnej. Gwałtownie opracowuje się tam zamierzenia polityczne i gospodarcze pod kątem ich realizacji.

„Goniec Warszawski” stara się usystematyzować wiadomości p. t. „Kurs na lewo” w następujący sposób:

„W jakim kierunku pójdą zmiany polityczne, przewidywane przez wszystkich na drugą połowę maja?”

Jeden z dobrze poinformowanych polityków zawarł odpowiedź na to pytanie w następujących punktach:

- 1) dalsza likwidacja „pułkowników”,
- 2) formowanie się obozu lewicy sanacyjnej,
- 3) poszukiwanie kontaktu z lewicą opozycyjną.

Podobno w decydujących kołach „naprawczy” dojrzało już całkowicie przekonanie o konieczności „otwarcia wentyla” w postaci bardziej demokratycznego i liberalnego kursu. Poszczególne działacze z lewicy sanacyjnej uważają, że najlepszym wyjściem byłoby możliwie szybkie rozpiasanie wyborów.

Powstaje jednak kłopot z ordynacją, którą według nowej konstytucji może zmienić tylko Sejm. Na ten temat wśród „naprawczy” snują się różne pomysły i koncepcje.

Podajemy powyższą cytację „Gonca Warszawskiego” z obowiązku informacyjnego. Czy jednak zarysowane kontury istotnie wylaniają się z mgły rzeczywistości, czy też tylko z mgły sensacyjnych wyobrażeń „Gonca Warszawskiego” tego, oczywiście, teraz stwierdzić nie można.

Jeżeli chodzi o

SPRAWY GOSPODARCZE

zwrócono uwagę na organ sanacyjnej lewicy „Kurier Poranny”, który domaga się powiększenia obiegu pieniężnego. Publicysta tego pisma wymienia rozmaite czynniki wpływające na depresję ekonomiczną w Polsce, aż wreszcie dochodzi do następującego wniosku:

Winy szukać należy w niedostatecznym obiegu pieniężnym i w nieodłącznym jego towarzyszu — zaniku kredytu. Jeżeli tu Polacy zawinili, to nie złą wola, rozrzutnością, marnotrawstwem, ale nieznaomością podstawowych rzeczy z dziedziny finansów.

„Należy więc zwiększyć ilość środków obrotowych do wysokości normalnej około 55 franków złotych na głowę t. j. do wysokości obiegu przedwojennego na ziemiach polskich, podobnie jak to mają obecnie Węgry i Finlandja, a trochę więcej, niż Rumunia i Jugostawja”.

Dziś przy zamkniętej granicy dewizowej, przy ostrych środkach walki ze spekulacją, zwiększenie tych środków pieniężnych, czy pieniężno-kredytowych, nie następuje żadnym trudności.

Dalej jesteśmy od przypisywania temu faktowi charakteru choćby ćwierć urzędowego. Niemniej jest on symptomatyczny jako objaw szukania dróg wyjścia z sytuacji, w którą zostaliśmy wtrąceni, a bodaj nawet wleźliśmy sami wbrew znakom ostrzegawczym, które od dłuższego czasu pojawiały się wszędzie: na ziemi polskiej i na horyzoncie europejskim...

parciu puczu z zewnątrz, jak to zresztą oświadczył kanclerz Hitler, wobec alarmujących pogłosek prasy zagranicznej. Wszelka próba puczu bez pomocy z zewnątrz skazana byłaby zdanieniem się austriackich zgóry na niepowodzenie i byłaby łatwo zlikwidowana, nawet w tej części kraju, w której, jak w Tyrolu i Salzburgu, sympatie narodowo-socjalistyczne są dość silne.

Austria broni swej suwerenności

Nota do Anglii, Francji i Włoch wyjaśnia przyczyny wprowadzenia powszechnej służby wojskowej

Wiedeń, 4 maja.

(PAT) Rząd austriacki za pośrednictwem swych przedstawicieli dyplomatycznych przekazał rządowi Wielkiej Brytanii, Włoch i Francji notę, wyjaśniającą wydanie ustawy o powszechnym obowiązku służby dla państwa.

W wiedeńskich kołach informują, że rząd włoski uznał przedstawione w nocie argumenty za słuszne i uzasadnione. Rząd brytyjski zajął stanowisko, również uznające w zasadzie słuszność wywodów austriackich. Co do rządu francuskiego, to znajduje się on w trudniejszej sytuacji, ponieważ musi się solidaryzować ze stanowiskiem Małej Ententy.

Co do ustosunkowania się państw Małej Ententy, to opinie poszczególnych państw są następujące: Jugostawia zajmuje stanowisko bezkompromisowo ne-

gatywne. Rumunia uważa w dalszym ciągu krok Austrii za pogwałcenie traktatu, podczas gdy rząd czechosłowacki, jak oświadcza w tutejszym poselstwie, rozumie w zasadzie słuszność motywów decyzji rządu austriackiego, ale musi solidaryzować się z pozostałymi państwami Małej Ententy.

Nota rządu austriackiego stara się przedewszystkiem odeprzeć zarzut naruszenia traktatu w St. Germain przez ustawę o powszechnym obowiązku służby dla państwa.

Traktat ten — głosi nota — obowiązywał wyraźnie wzajemnie za jednostronne rozbranie Austrii redukcję zbrojeń pozostałych kontrahentów. Zobowiązanie, nałożone na Austrię, ochrony jej niepodległości jest jednym z filarów porządku europejskiego.

Ustawa o obowiązku służby jest ak-

tem suwerenności Austrii, której interesów nie ma obowiązku bronić żadne inne państwo. System któryby uchylał się od zobowiązań suwerenności, nie mógłby ponosić odpowiedzialności za losy Austrii.

Wiedeń, 4 maja.

(PAT) Wobec wiadomości prasy francuskiej i częściowo angielskiej na temat niebezpieczeństwa nowego, narodowo-socjalistycznego zamachu stanu w Austrii, korespondent PAT, na podstawie rozmów, odbytych z przedstawicielami kół rządowych i dyplomatycznych, w następujący sposób oświetla sytuację:

Pogłoski o możliwości puczu narodowo-socjalistycznego w Austrii, uważać należy w danej chwili za bezpodstawne.

W obecnym położeniu nie może być mowy o jakimkolwiek zbrojnym po-

3 da

Dnia stał def słowców lokaut znański

Zlik od listo przynio pleń mo pertraktów partyj

Pog szom re ny kom czele, samopo zacie re

Dro

EFIL w Łodzi, przypadł ny powo padł. 2 7 przypa 3 przypa przypadł drętwicy

NCW dania zm nowawy przewo piastowat zrzekli się z udziale się w ko

ROZT fów mie punkt sz kłą ilość przedmio w wydzie Tramwaj da one i

KONT będzie si ciepłej napojów nym bad ny do w dy, dla szkodliw

DZIS, wiani do poborow nika 191 policji o zamieszł skach na

Przed 157) staw - kromisz

Em

Mini rozpatr. opatrze ławnik

Mini że wszy tów, a prawo już po wie'io we'icla

Do liczone towej l

Upra i ławni ska po rządow

ustawy

Z dziejów Łodzi

Dnia 5 maja 1907 r. zakończony został definitywnie słynny lokaut przemysłowców łódzkich. Pierwsze przerwały lokaut zakłady przemysłowe I. K. Poznanski.

Zlikwidowanie lokautu, który trwał od listopada 1906 r. czyli pół roku i przyniósł Łodzi wiele strat i morze cierpień moralnych poprzedziły długotrwałe pertraktacje między zarządami związków fabrykantów i przedstawicielami partji politycznych robotniczych.

Pograżonym w skrajnej nędzy rzeszom robotniczym niósł pomoc specjalny komitet społeczny z dr. Skalskim na czele, oraz międzyzwiązkowa komisja samopomocy, wyłoniona przez organizacje robotnicze.

Dziś	Plusa V P.W.
Wtorek	5
Wschód słońca	4.01
Zachód słońca	19.04
Wschód księżyca	18.47
Zachód księżyca	2.29
Długość dnia	15.13
Przybyło dnia	7.31

Drożne wiadomości

EPIDEMIA ODRY w dalszym ciągu panuje w Łodzi. W ciągu ub. tygodnia zanotowano 62 przypadki zachorowania. Naomniast dur brzuszny powoli wygasa — zanotowano tylko 2 przypadki. Z innych chorób ostro zakaźnych było: 7 przypadków błonicy, 25 przypadków błonicy, 3 przypadki różni, 20 przypadków krztusicy, 2 przypadki gorączki pługowej i 1 przypadek drętwicy karku.

NOWY PRZEWODNICZĄCY komisji do badania zmian kosztów utrzymania zostanie zamianowany w bieżącym tygodniu. Dotychczasowy przewodniczący dr. Skalski, który godność tę piastował od 14 lat, po przejściu na emeryturę, zrzekł się tego stanowiska. Posiedzenie komisji, z udziałem nowego przewodniczącego, odbędzie się w końcu tygodnia.

ROZTARGNIENIE PASAŻERÓW tramwajów miejskich osiągnęło w ubiegłym miesiącu punkt szczytowy. Pozostawiono wręcz niezwykłą ilość rzeczy w tramwajach. Wszystkie te przedmioty są do odebrania w ciągu miesiąca w wydziale ruchu dyrekcji tramwajów przy ulicy Tramwajowej. Po tym terminie przekazane będą one instytucjom dobroczynnym.

KONTROLA WYTWÓRNI wody sodowej odbędzie się w bieżącym tygodniu w związku z cieplejszą pogodą i wzmocnieniem konsumpcji napojów chłodzących. Szczególnie skrupulatnym badaniem poddane zostaną metalowe balony do wody sodowej oraz sposób produkcji wody, dla stwierdzenia, czy jest ona zupełnie nieszkodliwa dla zdrowia.

DZIŚ, WE WTOREK, 5 MAJA, stawić się winni do przeglądu wojskowego; przed komisją poborową nr. 1 (Pierackiego 18) pborowi rocznika 1915 zamieszkał na terenie II komisariatu policji o nazwiskach na litery O, L, do Z, oraz zamieszkał na terenie III komisariatu o nazwiskach na litery A.

Emerytury burmistrzów i ławników

Ministerstwo spraw wewnętrznych rozpatrzyło kwestję uprawnień do zaopatrzenia emerytalnego burmistrzów i ławników.

Ministerstwo wyjaśniło mianowicie, że wszyscy płatni członkowie magistratów, a więc burmistrz i ławnicy, mają prawo do zaopatrzenia emerytalnego już po 10 latach służby o ile na stanowisko to wybrani byli przed dniem wejścia w życie ustawy samorządowej.

Do wysługi emerytalnej mają być zaliczone lata poprzedniej służby kontraktowej lub zawodowej.

Uprawnienia emerytalne burmistrzów i ławników powołanych na te stanowiska po wejściu w życie ustawy samorządowej, regulowane są przepisami tej ustawy.

Ruch budowlany w Łodzi

Jest bardzo ożywiony. — Inspekcja budowlana czuwa nad przestrzeganiem przepisów. — O umowę zbiorową z robotnikami

Ruch budowlany w Łodzi rozpoczął się w roku bieżącym wyjątkowo wcześnie. Niemal przy wszystkich budowlach, projektowanych na sezon tegoroczny, toczy się praca.

Bardzo ciekawym szczegółem, który należy odnotować, jest duża ilość za targów, jakie ma inspekcja budowlana z przedsiębiorcami budowlanymi i właścicielami domów. Jest to zjawisko o tyle dodatnie, że skończyło się wreszcie dzięki i chaotyczne budownictwo, które kwitło w Łodzi w ubiegłych latach. Mimo złożenia planu i zatwierdzenia go, w czasie robót dokonywano samowolnie różnych poprawek, zmian i w rezultacie dom w niczem bodaj nie

przypominał projektu, złożonego uprzednio w zarządzie miejskim. Dziś inspekcja budowlana czuwa nad temi sprawami, najbardziej rygorystycznie traktując wszelkiego rodzaju samowolne uchylenia, aby nie dopuścić do budownictwa tandeciarskiego i dzikiego.

Na tem tle właśnie w ubiegłym tygodniu, o czem donosiliśmy, właściciele nieruchomości złożyli skargę do zarządu miejskiego na wydział budowlany. Z wyjaśnienia, jakie otrzymaliśmy wczoraj w zarządzie miejskim wynika, że sprawa przedstawia się odmiennie. Okazuje się, że po reorganizacji inspekcji budowlanej plany zatwierdzane są bardzo szybko, bo przeważnie w ciągu

2 tygodni, gdy ustawa dopuszcza 6 tygodni. Ten pośpiech tłumaczy się chęcią umożliwienia właścicielom placów i przedsiębiorcom szybkiej budowy, co leży w interesie miasta. Jeśli zdarzą się wypadki, że ustawowe terminy są przekraczane, to tylko dlatego, że w składanych planach są wady. Najczęściej się zdarza, że zainteresowany, po otrzymaniu planów do poprawienia przetrzymuje je z różnych względów, a potem swoje niedbalstwo składa na karb inspekcji. Nieprawdziwy jest również zarzut, że w sprawach budowlanych inspekcja nie przyjmuje inżynierów, a tylko właścicieli. Przeciwnie, we wszystkich sprawach technicznych prosi nawet, aby zgłaszali się wyłącznie inżynierowie i tylko w sprawach administracyjnych domaga się przybycia właścicieli lub ich pełnomocników.

Pismo w tej sprawie, zawierające odpowiedzi na wszystkie zarzuty właścicieli nieruchomości, zostało wczoraj skierowane przez zarząd miejski do zarządzenia właścicieli domów i sądzić należy, że nieporozumienia, wpływające z tych powodów, nie będą miały więcej miejsca.

Jedynym szkopułem na drodze do całkowitego uruchomienia robót budowlanych jest jeszcze nieregulowana sprawa umowy zbiorowej w przemyśle budowlanym. Ale, jak już wspominaliśmy, w piątek przybywa do Łodzi nadzwyczajna komisja rozjemcza, mianowana przez ministerstwo opieki społecznej z nac. Premierem na czele, która na prawach arbitrażu ureguluje warunki umowy zbiorowej na cały sezon. (i)

Skazani w procesie bombiarzy

stanie przed sądem za noszenie mundurów partyjnych

W swoim czasie podawaliśmy obszernie sprawozdania z rozprawy przeciw członkom Stronnictwa Narodowego, oskarżonym o dokonanie szeregu zamachów bombowych w Łodzi. Jak wiadomo, większość oskarżonych skazana została przez sąd na różne kary więzienia.

W dniu wczorajszym dziesięciu spośród oskarżonych w procesie bombiarzy ponownie odpowiadało przed sądem okręgowym za noszenie mundurów i odznak partyjnych.

Sąd starościński skazał Tadeusza Warcholę, Waclawa Bartczaka, Zenona Przybylskiego, Bronisława Dorosiewicza, Kazimierza Zielaka, Edwarda Wiśniewskiego, Stefana Daleckiego, Józefa

Gruszkę, Franciszka Laskowskiego oraz Michała Stajudę na kary aresztu za nielegalne noszenie mundurów i odznak partyjnych.

Od wyroku sądu starościńskiego wyżej wymienieni odwołali się do Sądu Okręgowego.

Wczoraj sprawa znalazła się na wotandumie.

Oskarżonych bronił adwokat Kazimierz Kowalski, który zgłosił wnioski o odroczenie sprawy i o powołanie na świadka aspiranta Brvliaka, kierownika V-ej brygady wydziału śledczego, jako rzeczoznawcę.

Sąd, po naradzie, przychylił się do wniosku obrony i rozprawę odroczył.

W rocznicę zgonu Marszałka Piłsudskiego

odbędą się w Łodzi wielkie uroczystości żałobne. Program obchodu dn. 12. maja

Wczoraj wieczorem w sali rady miejskiej odbyło się posiedzenie plenarne komitetu obchodu uroczystości żałobnych w dniu 12 maja — w dniu pierwszej rocznicy zgonu Wielkiego Marszałka Józefa Piłsudskiego. Na posiedzeniu przybyło 64 osoby.

Obiady zagał prz. plk. Głazek. Przewodniczącym w imieniu dr. Maciszewskiego, do stołu przyjął pp. Kalinowski i Foita.

Po referacie prez. plk. Głazka, ustalono zgodnie z wytycznymi naczelnego komitetu i wojewódzkiej rady obywatelskiej program obchodu żałoby narodowej 12 maja, który przedstawiać się będzie następująco:

W godzinach 7—8 rano na ulicach werble orkiestr wojskowych i organizacyjnych.

Godzina 9 — nabożeństwa w świątyniach wszystkich wyznań.

Godzina 10 — Msza żałobna w Katedrze św. Stanisława Kostki z udziałem przedstawicieli władz państwowych, wojskowych i samorządowych, oddziałów garnizonu łódzkiego, kombatanów, organizacji P. W., szkół i organiza-

nizacji społecznych. W świątyniach tylko muzyka liturgiczna.

Godzina 11.30 — Po nabożeństwie defilada na ulicy Piotrkowskiej przed popiersiem Marszałka, które ustawione zostanie przed domem przy ul. Piotrkowskiej 104. W czasie defilady grają tylko werble. Po defiladzie zbiórka na Placu Wolności, gdzie ustawione będą megafony.

Godzina 13 — W momencie złożenia serca Marszałka do grobowca na Rossie, na sygnał dany przez radio, rozlegnie się bicie dzwonów we wszystkich kościołach i zabrzmia syreny fabryczne. W tym momencie nastąpi 3-minutowa cisza w całym mieście. Przerwany będzie ruch uliczny i komunikacyjny. Przechodnie zdejmują okrycia głowy i zatrzymują się w skupieniu. Wszyscy mieszkańcy frontowych mieszkań, posiadający głośniki, proszeni są o ustawienie ich tak, by audycje słychać było na ulicy.

Godzina 20.45 — Uroczystości żałobne na placu Hallera przed popiersiem Marszałka, oświetlonego reflektorami i ogniskami. W minutę zgonu zapłoną o-

gniska, rozlegną się werble orkiestr, za brzmia dzwony kościelne i oddane zostaną salwy honorowe z armat.

Godzina 20.50. — Odczytanie przez megafony wyjątków z pism Wielkiego Marszałka.

Na zakończenie uroczystości odegrany zostanie Hymn Narodowy.

Skolei zabrał głos starosta dr. Wrona w sprawie dekoracji miasta w dniu żałoby narodowej. Po krótkim referacie ustalono, iż miasto udekorowane będzie tak samo, jak w dniach 12—18 maja ubiegłego roku. Na wszystkich domach wywieszono zostaną chorągwie — bądź czarne, żałobne, bądź też o barwach narodowych, w tym jednak wypadku opuszczone do połowy masztu i przybrane kirem. Okna sklepów mają być udekorowane oraz we wszystkich wystawione portrety Marszałka, spowite kirem.

Wreszcie omówiono sprawę dokończenia budowy Domu-Pomnika Marszałka Piłsudskiego w Łodzi. Uchwalono powołać w tym celu do życia ogólny komitet grodzki, który zajmie się zbiórką funduszy w przedsiębiorstwach, instytucjach i od wszystkich obywateli. W tym celu wyłoniono komitet wykonawczy, na czele którego stanął gen. dr. Maciszewski. Komitet przystępuje do pracy jeszcze w bieżącym tygodniu. (x)

W Grodnie nie będzie bezrobotnych

Wprowadzono specjalny podatek na zatrudnienie bezrobotnych

W ubiegłym tygodniu w Grodnie, odbyło się wielkie zebranie obywatelskie, na którym zapadły ciekawe uchwały.

Chodziło o zupełną likwidację bezrobocia. Obliczono, że z funduszy miejskich dotacji oraz pożyczek z Funduszu Pracy zatrudnić można zaledwie 30 proc. bezrobotnych. Wobec tego, w wyniku kilkugodzinnej dyskusji, uchwalono, iż wszyscy mieszkańcy Grodna opodatkują się dobrowolnie na rzecz likwidacji bezrobocia w mieście. Opodatkowanie to wyniesie ma przy zarobkach od 100—150 zł. miesięcznie pół

procent, od 150—200 zł. — 1 proc., od 200—300 zł. — 2 proc., 300—400 zł. — 2 i pół proc., 400—500 zł. — 3 proc., powyżej 500 zł. — 4 proc. Opodatkowanie nie to trwać będzie od 1 kwietnia r. b. do 31 grudnia r. b. Obliczono, że zebrane tą drogą fundusze pozwolą zatrudnić przy robotach miejskich wszystkich, bez wyjątku bezrobotnych, mieszkańców w Grodnie.

Komitet techniczno-finansowy już przystąpił do pracy i już zaczęły wpływać poważne kwoty do zarządu miejskiego na ten cel.

Komitet obywatelski uprasza wszystkie organizacje i instytucje, aby — choć dzień 12 maja nie jest wolny od pracy — udostępniły jaknajszerszym rzeszom obywateli wzięcie udziału w nabożeństwie i uroczystościach żałobnych. Wieczorem na plac Hallera wszystkie organizacje winny przybyć ze sztandarami. Mieszkańców Łodzi prosi się o przybycie na plac przed godziną 20-tą, gdyż po tym czasie dostęp będzie zamknięty. Zgłaszać udział w uroczystościach żałobnych w Katedrze i na pl. Hallera należy do zarządu miejskiego.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę naszym drogim Zmarłym
B. P.

Adwokatowi MAURYCEMU ASKANASOWI i Redaktorowi MAKSYMILJANOWI ASKANASOWI

a w szczególności przedstawicielom palestry i dziennikarstwa łódzkiego oraz adwokatowi PIOTROWI KONOWI za słowa pożegnania Zmarłych wyraża serdeczne „Bóg zapłać“

RODZINA.

Znów podpalili dom w Otwocku

Drzwi i okna były zzewnątrz odrufowane, by uniemożliwić mieszkańcom ucieczkę. — Co znaleziono w mieszkaniu inż. Parcza

Zarówno w Otwocku jak i na całej linii Warszawa — Otwock nie ustają jeszcze ekscesy antyżydowskie. Nieznani sprawcy podpalili onegdaj dom mieszkalny przy ul. Reymonta 25 w Otwocku. Wskutek pożaru dziesięć rodzin znalazło się bez dachu nad głową. Sprawcy tego podpalenia zamknęli uprzednio okiennice parterowych okien od zewnątrz drutem tak iż zbudzeni ze snu mieszkańcy nie mogli otworzyć okien. Również drzwi były od strony zewnętrznej zatarasowane. Nikt nie mógł wlec wyostać się z płonącego domu.

Dopiero rozpaczliwe krzyki zdanych na pastwę ognia lokatorów zbudziły mieszkańców sąsiednich domów. Pośpieszono nieszczęśliwcom na ratunek. Dzięki szybkiej pomocy sąsiadów ofiar w ludziach nie było, natomiast cały dom spłonął wraz z dobytkiem wielu rodzin. Z ruchomości nie udało się nic uratować. Wśród nieszczęśliwych pogorzalców większość to ludzie biedni, którzy nie mają się gdzie podziać obecnie wraz z dziećmi. Niektóre rodziny śpią pod gołym niebem.

Przeprowadzone na miejscu pożaru dochodzenie ustaliło, że ogień powstał wskutek podłożonej petardy ogniowej.

Rewizje w mieszkaniach miejscowych endeków i członków nielegalnej partii narodowo-radykalnej dały sensacyjne rezultaty. Oto w mieszkaniu niejakiego inżyniera Parcza w Wawrze wykryto potajemne laboratorium materiałów wybuchowych. Między innymi znaleziono w mieszkaniu inż. Parcza kilka petard podobnych do tych, jakie spowodowały ostatnio pożary w Otwocku.

W związku z temi rewizjami aresztowano kilkanaście osób.

W dniu wczorajszym narodowcy na linii Warszawa — Otwock odnieśli nowy „sukces“. Oto „nieznani sprawcy“ podpalili ładący w stronę Otwocka wóz z rzeźmi. Gdy woźnica zauważył ogień, było już zapóźno. Z narażeniem życia udało mu się jeszcze wyprzeżnąć konie. Wóz wraz z rzeźmi, należącymi do niejakiego p. Świcy, zamieszkałego w Warszawie, spłonął. Stwierdzono, że sprawcy tego chuligańskiego wyczynu obalili przedtem część wozu jakimś łatwopalnym płynem.

W związku z ostatnimi ekscesami an

Nasz reporter zanotował:

Wczoraj w godzinach rannych usiłowała odebrać sobie życie 16-letnia Bronisława Tybura, która w mieszkaniu rodziców przy ul. Pocztowej nr. 7 zażyła większej dozy kwasu solnego. Lekarz pogotowia skierował młodocianą desperatkę do szpitala przy ul. Zagajnikowej.

We wsi kalinki, tuż pod Łodzią spadł z roweru i pokaleczył się ciężko 22-letni Adam Szczepiński, zam. przy ul. Konopnickiej 32.

Dwuletnia Helena Białkowska wpadła w mieszkaniu rodziców przy ul. Łagiewnickiej 77 do kociolatki z wrzaskiem i poparzyła się ciężko.

Na ul. Brzezińskiej najochana została przez wóz i odniosła ogólne obrażenia ciała 52-letnia Estera Majerczykowa, zam. przy ul. Łagiewnickiej 4. Woźnica, Jankel Grynbaum, został pociągnięty do odpowiedzialności karnej.

Dyżury apiek

Nocy dziesiątej dyżurują następujące apieki: J. Kahana (Limanowskiego 80), S. Trawkowskiej (Brzezińska 56), J. Koprowskiego (Nowomiejska 15), M. Rozenbluma (Śródmiejska 12), M. Bartoszewskiego (Potrkowska 95), L. Czyskiego (Rokicińska 53), H. Skwarczyńskiego (Katna 54), I. Sinieckiej (Rzgowska 59).

tysemickimi na terenie Otwocka, Zakopanego, Muszyny, Inowrocławia oraz innych miejscowości kuracyjnych, delegacji związku właścicieli pensjonatów i letnisk wszczęli interwencję u odpowiednich

czynników, wskazując na to, że fala ekscesów może się fatalnie odbić na całym przemyśle uzdrowiskowym, z którego czerpią dochody bardzo liczni chrześcijanie. (e)

Dnia 4 maja 1936 r. zmarł długoletni Członek naszego Zarządu

b. p. Chaim Majerowicz

Zmarły duszą i sercem oddany był pracy dla ulżenia biednej cierpiącej ludności, niosąc jednocześnie swoją ofiarną pracę dla rozwoju naszych Towarzystw. Wyprowadzenie zwłok odbędzie się dn. 5 maja o godz. 1-ej po poł. z domu przedpożrzebowego. Na smutny ten obrzęd zapraszamy wszystkich Członków naszych Instytucji ZARZĄD TOW. „BYKUR CHOLIM“ i „UZDROWISKA“.

364 majątki i folwarki

mają być sprzedane z licytacji

Za długi Towarzystw kredytowych ziemskich sprzedane będą latem rb. liczne majątki ziemskie, znajdujące się na terenie województw wileńskiego, wołyńskiego, nowogródzkiego i białostockiego.

przymusową 364 majątki i folwarki, wśród których znajdują się objekty do 20.000 ha. Z licytacji sprzedane będą spowodu niepokrycia należności rat towarzystw kredytowych także stare majątki rodowe Radeckich, Potockich i innych.

Endek oszukał endeka

Niezwykła skarga adwokata warszawskiego

Warszawa, 4 maja
Sensacyjna skarga wpłynęła do warszawskiego urzędu prokuratorskiego. Mianowicie głośny bohater procesu ONR., adw. Rościszewski, który odzyskał wolność wskutek amnestji styczniowej, złożył skargę na swego kolegę partyjnego, Teodora Kołodziejskiego, pomawiając go o kradzież maszyny do pisania.

dla odbycia kary, prosił Kołodziejskiego, ażeby wręczył wypożyczoną maszynę do pisania jej prawemu właścicielowi Kraszewskiemu. Tymczasem po wyjściu z więzienia dowiedział się, że Kraszewski maszyny nie otrzymał.

W skardze tej adw. Rościszewski podaje, że przed udaniem się do więzienia

Przesłuchiwany Kołodziejski wypierał się początkowo winy, twierdząc, że maszynę właścicielowi zwrócił, następnie, że jej nie zdążył jeszcze odnieść aż wreszcie przyznał poprostu, że ją sprzedał.

Grzelak i Gołąb napadli

na samotny dom dróżnika. — Gołąb został uniewinniony

Przed sądem okręgowym toczyła się wczoraj sprawa żywo przypominająca jedną z nowel Londona.

„Na szlaku“, tuż koło toru kolejowego, na 6 kilometrów od Andrzejowa, mieszkał samotnie w małym domku dróżnik — Marcin Muszalski.

W nocy z szóstego na siódmy kwiecień ktoś ostro zapukał do domku dróżnika. Muszalski obawiał się stałe narażać: dużo podejrzanych ludzi spoglądało złym wzrokiem na jego domostwo na dół.

Muszalski nie chciał otworzyć, ale gdy pukania wzmagły się i gdy usłyszał ostro: „Policja, otwierać!“ — musiał drzwi odemknąć choćby tylko dlatego, by się przekonać, czy istnieją policja.

Do mieszkania, niemal prosto w obliczu dróżnika-samotnika, wpadła przędzyszystkiem z impetem, wpełniła przez dwóch mężczyzn, jakaś młoda kobieta. Po chwili wdarli się jej towarzysze. Owiadczyli Muszalskiemu, że mają wódkę i że zabawią się wszyscy we czwórce.

Dróżnik protestował jak mógł najenergiczniej. Wtedy jeden z napastników schwycił go za policzki, i począł mu zadawać głową „byki“, że omal do kątów nie oberwał. Postawili go potem do kąta i, pijąc i zabawiając się z orzybył, „dama“, przez cały czas nagrywali się z niego: a to że mu nos oberwał, a to, że mu „ilaki wyptują“ i t. d.

Poszli nad ranem. Rychło zostali ujęci. Główny oskarżony — Grzelak, ten który bił i walił „bykiem“ wyjaśnił, (co przewód sądowny potwierdził), że jest chory na gruźlicę i że mu niewiele pozostaje do życia. Grzelak jest znanym awanturnikiem, ka rany już kilkakrotnie za burdy i opór władzy: jako chory uzyskał urlop z więzienia i właśnie tak go wykorzystwał, że się między innymi bawił w domu ku dróżnika. Towarzysz Grzelaka — Gołąb był jakoby mniej agresywny; tak w każdym razie zeznawał poszkodowany.

Grzelak został skazany na 8 miesięcy więzienia. Połowe kary sąd mu z mocy amnestji darował.

Gołąb został uniewinniony.

Dyplomata wstąpił do klasztoru

Z Warszawy donoszą:

W kołach dyplomatycznych i towarzyskich duże wrażenie zrobiło wystąpienie z ministerstwa Spraw Zagranicznych radcy Henryka ks. Lubomirskiego i wstąpienie do Stow. O. O. Jezuitów.

Henryk ks. Lubomirski rozpoczął już nowicjat w Kaliszu. Jest on synem nieżyjącego już ambasadora Rzplitej w Waszyngtonie, Kazimierza ks. Lubomirskiego.

Pożar w fabryce

Wczoraj około godziny 5.30 z nieustalonej przyczyny przyczyny wybuchł pożar w fabryce wyrobów gumowych „Satelit“, mieszczącej się przy ul. Wólczafskiej 168.

Ogień pojawił się w sortowni tkanin gumowanych, w lokalu parterowym w podwórzu.

Na miejsce przybyły dwa oddziały straży, które po blisko dwugodzinnej akcji ognie ugasiły i zapobiegły przetrzuceniu się płomieni na urządzenie fabryki.

Kronika radiowa

KŁOPOTY WIOSENNE RADJOSŁUCHASZY.

Zbliża się lato. Jest to pora, w czasie której zastanowić się trzeba, gdzie spędzić okres urlopu. Większość mieszkańców ruszy na podmiejskie letniska. Nie zapominając oczywiście o zabraniu z sobą radioodbiornika, który wypełni im okres wypoczynku. Zachodzi pytanie, jak to zrobić, ażeby przeniesić odbiornik na wieś. Są przecież pewne formalności, jak je wypełnić. — O wszystkich tych kłopotach i o sposobie usunięcia ich mówić będzie we wtorek dnia 5 maja o godz. 18.30 dyr. Bohdan Pawłowicz w swojej pogadance z radiosłuchaczami.

BALLADY ŁÓDZKICH POETÓW.

Wtorkowe minuty literackie poświęcone będą balladom łódzkich poetów. Recytować będzie artystka Teatru Miejskiego, Celina Niedźwiecka. Audycja nadana będzie o godz. 22.45.

PREZYDENT INŻ. GŁAZEK PRZED MIKROFONEM.

W środę, dnia 6 maja rb. o godz. 18.30 po raz pierwszy mówić będzie przed mikrofon łódzkiego prez. miasta Łodzi plk. inż. Wacław Głazek.

Tematem pogadanki prez. m. Łodzi będzie obecna sytuacja naszego miasta wobec sezonu inwestycyjnych robót letnich.

WESOŁY DYMEK Z KOMINA.

Po krótkiej przerwie Rozgłośnia Łódzka Polskiego Radja wznowia „Wesołe Dymki z Komina“, które od maja nadawane będą raz na miesiąc. Przyczyną tego jest nowy program letni Rozgłośni Łódzkiej Polskiego Radja, który na miejsce jednego z Dymków wprowadza słuchowisko dla robotników. Najbliższy wesoły Dymek nadany będzie 9 maja o godz. 18.55 pod tytułem „Idziemy na majówkę“.

KONSTYTUCYJNE ZEBRANIE RADJOAMATORÓW.

W dniu 10 maja odbędzie się Konstytucyjne zebranie Radjoamatorów Łódzkiej, który powoła do życia Łódzki Klub Radjoamatorów-przyjaciół. Klub prowadzić będzie własne laboratorium, oraz poradnie techniczne - prawne dla radiosłuchaczy. Zapisy do klubu przyjmuje w dalszym ciągu Rozgłośnia Łódzka Polskiego Radja ul. Inżynierska 14 osobiście względnie telefonom nr. 188-81.

SALA FILHARMONJI — tel. 213-84

W ŚRODĘ, dnia 6 maja 1936 r. o godz. 8.45 w.

Tylko jeden koncert misirzowski

IMRE

UNGAR

pianista światowej sławy — laureat międzynarodowego konkursu im. Chopina. Bilety już sprzedaje kasa Filharmonji.

Ar...
Dr. Pa...
wśród...
Policja...
sensacyjnie...
Niemców...
je stoja po...
falconi m...
jednego od...
przeciwko...
niejaki dr...
Towmann...
Przed a...
prowadzila...
Tel-Awivi...
trwała par...
licja wykry...
terjały, któ...
dnej watpl...
działalnoś...
inn. policja...
tutki z info...
działalnoś...
Palestynie...
Zuback...
rzucanej in...
przedstawi...
tów wynil...
z Wiednia...
stępowali...
firmy film...
jest to tyl...
ukrywania...
bytu w Pa...
mieli przy...
1933. Przy...
centrale n...
Palestynie...
mieszkał...
przenieśli...
zostają w...
jest energ...
Zniesie...
W nie...
stan wyja...
Tel-Awiv...
stan norm...
Jafy...
Jak wi...
stami star...
wiązywał...
Arabsk...
tynuowan...
uszkodzen...
in. samoc...
Arabow...
skład drze...
W pla...
arabowie...
500 drzew...
ba podpal...
kładu mie...
Wyja...
Na od...
awiwskim...
do wiadom...
wi brak z...
W cza...
misarzem...
czy prote...
władz w...
i podkreś...
zarządzo...
W tok...
kwestje k...
dótrocze...
wyznaczo...
dr. Weiz...
Preze...
man, uda...
Londynu...
man był...
misarza...
sprawie b...
kraju...
Ak...
Dzisiaj...
tygodni p...
busowa...
Na ulicac...

Aresztowanie agentów hitleryzmu w Palestynie

Dr. Paul Zuback i Małgorzata Towmann organizowali w Palestynie ruch hitlerowski wśród Arabów. — Napady i podpalania trwają. — Stan wyjątkowy został zniesiony

Specjalna służba informacyjna „Republiki”

Tel-Awiw, 4 maja. Policja tel-awiwska dokonała dziś sensacyjnego aresztowania dwóch Niemców, mężczyzny i niewiasty. Oboje stoją pod zarzutem uprawiania działalności mającej na celu podburzanie jednego odłamu ludności w Palestynie przeciwko drugiemu. Aresztowanymi są niejaki dr. Paul Zuback i Margarete Towmann.

Przed aresztowaniem ich policja przeprowadziła w nocy w ich mieszkaniu w Tel-Awiwie gruntowną rewizję, która trwała parę godzin. Jak zapewniają, policja wykryła liczne kompromitujące materiały, których treść nie pozostawia żadnej wątpliwości co do szkodliwej ich działalności na terenie palestyńskim. M. in. policja znalazła różne relacje i notatki z informacjami odnoszące się do działalności i pracy zamieszkałych w Palestynie Żydów niemieckich.

Zuback i Towmann wypierają się zarzucanej im działalności politycznej. Z przedstawionych przez nich dokumentów wynika, że przybyli do Palestyny z Wiednia. Formalnie aresztowani zastępowali interesy pewnej zagranicznej firmy filmowej. Policja sądzi jednak, że jest to tylko fikcja, która służyła im do ukrywania prawdziwych celów ich pobytu w Palestynie. Zuback i Towmann mieli przybyć do Palestyny jeszcze w r. 1933. Przypuszczalnie organizowali oni centralę narodowo-socjalistyczną w Palestynie i w tym celu początkowo mieszkali w Nazarecie i dopiero później przenieśli się do Tel-Awiwu. Oboje pozostają w areszcie. Dochodzenie policji jest energicznie kontynuowane.

Zniesienie stanu wyjątkowego

Jerozolima, 4 maja. W niedzielę wieczorem zniesiono stan wyjątkowy w dwóch dzielnicach Tel-Awiwu. Tem samym przywrócono stan normalny na terenie Tel-Awiwu i Jaffy.

Jak wiadomo, poza temi dwoma miastami stan wyjątkowy wogóle nie obowiązywał.

Arabska akcja terrorystyczna jest kontynuowana. Oceniają, że ogółem uległo uszkodzeniu około 100 samochodów, m. in. samochód Wysokiego Komisarza.

Arabowie podpalili dziś żydowski skład drzewa w Haifie.

W plantacji żydowskiej „Jachim” arabowie wyrwali dzisiaj z korzeniami 500 drzew. Nie udało się natomiast próba podpalenia obiektu żydowskiego zakładu mleczarskiego „Tnuwa”.

Wyjazd dr. Weizmana

Tel-Awiw, 4 maja. Na odbytej dziś w samorządzie tel-awiwskim konferencji prasowej podano do wiadomości, że nie grozi Tel-Awiwu brak żywności.

W czasie konferencji z Wysokim Komisarzem dr. Weizman założył stanowczy protest przeciwko opieszałej akcji władz w kierunku przywrócenia spokoju i podkreślił konieczność energicznych zarządzeń.

W toku konferencji omawiano też kwestję kwoty imigracyjnej na bieżące półrocze. Być może, że kwota ta będzie wyznaczona jeszcze przed wyjazdem dr. Weizmana do Londynu.

Jerozolima, 4 maja. Prezes agencji żydowskiej, dr. Weizman, udaje się w przyszłą niedzielę do Londynu. W dniu wczorajszym dr. Weizman był przyjęty przez Wysokiego Komisarza, Wauchope, z którym omówił sprawę bezpieczeństwa publicznego w kraju.

Akty teroru trwają

Tel-Awiw, 4 maja. Dzisiaj poraz pierwszy od dwóch tygodni przywrócono komunikację autobusową między Tel-Awiwem a Jaffą. Na ulicach Tel-Awiwu widać wielu ara-

bów, żydzi natomiast nadal powstrzymują się od wyjazdu do Jaffy.

Strejk w Jaffie trwa. Kontynuowane też są arabskie akty terrorystyczne i gwałty. Oceniają, że szkody, wyrządzone z podpalenia w ciągu ostatnich dwóch dni sięgają 10.000 funtów szterli.

W pobliżu Tel-Awiwu spłonęła garbarnia żydowska. Uległy zniszczeniu znajdujące się na składzie skóry w liczbie 4.000.

W kolonii „Elm Harod” spłonęło zboże na polu na znacznym obszarze. W innej miejscowości arabowie zniszczyli 400 drzew. Był też szereg prób podpa-

lenia, które dostrzeżono w porę i uderemiono. M. in. arabowie usiłowali dokonać podpalenia w gaju im. Balfoura.

Ubiegłej nocy arabowie usiłowali podpalić piekarnię żydowską w miejscowości Balt Zegan w pobliżu Jaffy. Policja zaatakowała podpalaczy, którzy rozpoczęli strzelaninę. Policja odpowiedziała strzałami i w wyniku starcia jeden arab jest ciężko ranny, a trzech le-

Kary zbiorowe na Arabów

W Tel-Awiwie policja aresztowała Arabów, u których znaleziono materiał wybuchowy.

W Jerozolimie policja aresztowała kilku Arabów, podejrzanych o przecięcie drutów telefonicznych pomiędzy Jerozolimą a Jerycho.

Ponieważ zdarzały się wypadki, że arabowie atakowali Arabów-chrześcijan, których przyjmowali za Żydów, arabski komitet strejkowy zwrócił się do Arabów-chrześcijan z apelem, aby włożyli czerwone fezy dla uniknięcia tego rodzaju nieporozumień.

Wobec trwającego teroru arabskiego Wysoki Komisarz rozważa projekt wprowadzenia systemu kar zbiorowych na wsie arabskie, z których pochodzą podpalacze i teroryści.

Jutro, we wtorek, opuszcza Palestynę w drogę powrotną do Polski kilkuset turystów-Żydów polskich. Powracający turyści częściowo skrócili swój pobyt w Palestynie, w pewnej mierze naskutek nowych przepływów dewizowych, ograniczających możliwość dysponowania depozytami zagranicznymi.

Na zdjęciu widzimy fragment dzielnicy żydowskiej w Jaffie, strzeżonej przez wojsko angielskie.

Antysemityzm wśród adwokatów

Warszawska Rada Adwokacka wzywa adwokatów do unikania wszelkich wystąpień na tle narodowościowo-wyznaniowym

Warszawa, 4 maja. (B) Endeckie stowarzyszenie adwokatów narodowych powzięło przed kilkoma tygodniami uchwałę o stosowaniu bojkotu towarzyskiego wobec adwokatów-chrześcijan, zatrudniających w swych kancelariach aplikantów-Żydów.

Odpis tej uchwały rozesłany został do wszystkich adwokatów-chrześcijan. Wkrótce po zapadnięciu i rozesłaniu tej uchwały, jeden z najsilniejszych

adwokatów warszawskich, mec. Leon Berenson, zwrócił się do warszawskiej Rady Adwokackiej z pismem, w którym podając do wiadomości uchwałę Stow. adwokatów narodowych, zapytywał, co zamierza Rada Adwokacka, jako organ samorządu zawodowego palestry, uczynić wobec tego kroku grona swych członków.

Przed dwoma dniami Warszawska Rada Adwokacka zajmowała się pis-

mem adw. Berensona i powzięła uchwałę, w której wzywa wszystkich adwokatów do unikania w stosunkach wzajemnych wystąpień demonstacyjno-agitacyjnych na tle antagonizmów zawodowych, koleżeńskich, narodowościowych i wyznaniowych.

Warszawska Rada Adwokacka w uchwale swej stwierdziła równocześnie, że każdy adwokat, który uchwali, podpisze lub poprze podobne wystąpienia, będzie pociągany do odpowiedzialności dyscyplinarnej za uchybienie etyce zawodowej.

Uchwała Warszawskiej Rady Adwokackiej została rozesłana wszystkim adwokatom, należącym do warszawskiego okręgu sądu apelacyjnego.

Donosiliśmy w swoim czasie o powstaniu w Łodzi związku adwokatów chrześcijan, który między innymi wzywa swych członków do nieutrzymywania stosunków zawodowych ani koleżeńskich z adwokatami-Żydami.

Fakt ten jak i podobne, wcześniejsze, zwłaszcza na terenie Gdyni, były już — jak się dowiadujemy — omawiane na posiedzeniu warszawskiej rady adwokackiej.

Narazie Rada postanowiła przypomnieć wszystkim adwokatom należącym do apelacji warszawskiej uchwałę warszawskiej rady adwokackiej, zapowiadającą pociąganie adwokatów do odpowiedzialności dyscyplinarnej za wystąpienia przeciwko pewnym odłamom palestry na tle wyznaniowym. (v)

Roślinny PUDER ABARID upiększa cerę

Strajki i zatargi w przemyśle

Konferencje w inspektoracie pracy

Wczoraj w okręgowej inspekcji pracy odbyć się miała konferencja dla zlikwidowania strejku okupacyjnego w zakładach przemysłowych Adolfa Floraka w Rudzie Pabjanickiej. Jednakże dyrekcja fabryki, miast delegatów, nadesłała pismo, w którym oświadcza, iż uważa stosunek służbowy z robotnikami za zerwany z winy robotników i dlatego nie zamierza prowadzić z nimi jakichkolwiek rozmów. Strejk trwa w dalszym ciągu.

Wczoraj odbyła się w inspekcji pracy konferencja dla zlikwidowania strejku w zakładach przemysłowych Karolewskiej Manufaktury. Konferencja dała wynik pozytywny. Strejk został zakończony i w dniu dzisiejszym robot-

nicy podejmują pracę.

W dniu wczorajszym zgłosili się do inspekcji pracy właściciele fabryk tasemek, którzy umowy jeszcze nie podpisali i wyrazili chęć zlikwidowania zatargu. Po podpisaniu przez nich umowy — obecnie, z wyjątkiem firmy Pattberg (Kopernika 3) — w całym przemyśle tasemkowym podjęta została normalna praca.

Wczoraj w inspekcji pracy odbyła się konferencja w sprawie likwidacji strejku w garbarniach. Konferencja nie dała jeszcze pozytywnego rezultatu, ponieważ pracodawcy nie chcieli uznać instytucji delegatów fabrycznych. Strejk trwa więc w dalszym ciągu.

Grand-Kino POKUSA

MARLENA DIETRICH — GARY COOPER
Do godz. 6-ej ceny miejsc od 80 gr., na pozostałe seanse ceny od 1,09.

Uwaga: Film w bieżącym sezonie w żadnym innym kinie wyświetlany nie będzie.
Ostatnie 2 dni! Początek godz. 4-ej.

Dla dzieci, zagrożonych gruźlicą, powstało w Łagiewnikach prewentorium. — Kilka tysięcy dzieci wyrwano ze szponów strasznej choroby. — Co nam pokazano w Łagiewnikach

Trzy karetki pogotowia ratunkowego wyruszyły wczoraj o godz. 11 z przystanku tramwajowego na ul. Brzezińskiej, kierując się w stronę nowego osiedla miejskiego w Łagiewnikach. Ale nie do ofiar nieszczęśliwych wypadków tym razem spieszyły. Wiozły dziennikarzy i zaproszonych gości na uroczystość otwarcia prewentorium dla dzieci, zagrożonych gruźlicą, uroczystość połączoną z obchodem 10-lecia istnienia tej placówki zdrowotnej.

Gdy karetki zatrzymały się w Łagiewnikach, przed gmachem prewentorium — tam dopiero można się było przekonać, w jak okropnych warunkach wychowuje się nasze najmłodsze pokolenie, pozbawione wszystkiego, co jest konieczne dla rozwoju organizmu dziecięcego.

Ujrzelśmy rząd leżaków, a na nich dzieci, jeszcze smutne, blade, wynędzniałe. Przebywają tu dopiero od trzech dni, nie nabrały jeszcze siły. Są tak słabe, że z trudem się poruszają i jakoś nie można jeszcze wywołać uśmiechu na ich bezkrwistych usteczkach.

Jesteśmy w pięknym lesie łagiewnickim. Tu, za miastem, jest już zupełnie lato. Słońce grzeje silniej, aniżeli w murach miejskich. Drzewa pokryte koroną liści, pod nogami wspaniała zielona murawa. Tu, wśród tej zieleni, pod promieniami słońca, w czystej, zdrowej okolicy, będą się leczyły i nabierały siły dzieci robotników i bezrobotnych Łodzi.

Za leżakami wznosi się długi, szary budynek. To prewentorium. Przed jego wejściem zbrali się: prezydent Głazek i wiceprez. Kozłowski, dr. Skalski, dr. Ładyński, dyrektorzy szpitali miejskich oraz zaproszeni dziennikarze.

Słuchamy przemówień nacz. Kempnera oraz prezydenta miasta płk. Głazka. Dowiadujemy się o wielkich wysiłkach, jakie czynione są, by ratować dziesiątki, zagrożoną gruźlicą. 25 proc. dzieci uczęszczających do szkół, 17.000 młodych istot jest źle odżywianych w domu. Mieszkają nadto w okropnych niekiedy warunkach. Czyż dziwić się można, że gruźlica zbiera w Łodzi tak obfite żniwo?

Prewentorium to jakgdyby jeden z szafców obronnych w walce z gruźlicą na terenie naszego miasta — mówił nacz. Kempner — Wojna dawno się skończyła, ale wojna na froncie gruźliczym toczy się bezustanku. Tu chronimy przed straszną chorobą pewną część dzieci, wzmacniamy je, uodporniamy ich organizm. Nasz arsenał do walki z gruźlicą jest niewystarczający. Przelamanie tego frontu nie nastąpi jeszcze szybko. Mimo wszystko dumni jesteśmy, że nie bacząc na przeszłość, utrzymaliśmy tę redutę w ciągu 10-ciu lat, choć niejednokrotnie groziło jej zamknięcie. Te dzieci, które dziś są blade, wynędzniałe, chore, w ciągu kilku tygodni przybiorą na wadze, opalą się, okrzepną i wrócą do miasta zdrowe i uodpornione znów na pewien czas przeciwko chorobie.

Kolejne przemówienie wygłosił prez. Głazek.

Łódź, rozrastająca się w niesprzyjających warunkach zdrowotnych, miała zawsze szczególne warunki sprzyjające szerzeniu się chorób, a zwłaszcza gruźlicy. Dlatego właśnie w Łodzi sprawa walki z tą chorobą jest tak palącą. Już przed 17-tu laty powstała w wynajętym budynku pierwsza placówka przeciwgruźlicza w Chojnach. Po kilku latach — pierwsze prewentorium dla dzieci szkolnych zagrożonych gruźlicą, a później sanatorium dla dzieci gruźliczych. Zdało sobie sprawę, jak bardzo niedostateczny są w stosunku do istotnych potrzeb te skromne rozmiary sanatorium o 50 i prewentorium o 100 łózkach. Niemniej jednak placówka łagiewnicka spełnia dotychczas rolę w życiu niezamożnej dziesiątki Łódzkiej, podtrzymując siły zagrożonych, przywracając im zdrowie i radość życia. Od chwili założenia tej placówki uratowano tu zdrowie 5000 dzieci. W roku bieżącym przebywać tu będzie również 400 dzieci łódzkiego proletariatu. Starać się będą, aby nasze

środki do walki z chorobą tą zostały rozszerzone. Część majątku łagiewnickiego pod Skotnikami postanowiliśmy przeznaczyć na cele walki z gruźlicą. Tam powstać muszą instytucje centralne wraz z sanatorium dla dorosłych i dzieci i wielkim prewentorium dla dzieci.

Narazie ogłoszony zostaje konkurs na budowę przyszłych budynków. Najbliższym projektem objęciem budowę pawilonu na 150 chorych, który zastąpiłby prowizoryczne sanatorium chojeńskie. Następnie zbudowane zostanie sanatorium dla dzieci na 100 łózek stałych. W nastę-

nym okresie przystąpimy do budowy wielkiego prewentorium. W dniu dzisiejszym umieszczamy w starej siedzibie nową partję działwy łódzkiej, spragnionej słońca, nieosłoniętego chimurami dymu, powietrza bez wielkomiejskich wyciwów, wielkomiejskiego kurzu. Niechże im to jasne słońce i czyste powietrze przywróci szybko nadwątłone zdrowie.

Wchodzimy do wnętrza. Jest tu czysto i słonecznie. Na tarasie w długich szeregach stoi kilka rzędów leżaków. Przez pierwszych kilka dni dzieciom nie wolno biegać ani chodzić. Powinny tylko leżeć, jeść i odpoczywać, by okrzepnąć i nabrać siły.

Dwa wejścia prowadzą do dwóch sal sypialnych — dla dziewcząt i chłopców. Duże, czyste, jasne i słoneczne sale. Dwa rzędy białych łóżeczek. Za łóżeczkami białe szafki do rzeczy. Obok — białe nocne stolczki. Łóżka świecą bielą i czystością. Koło sali sypialnej umywalnie — tyle przegródek ile jest dzieci na sali. W każdej przegródce garnuszek, szczoteczka do zębów, mydło — dla każdego dziecka inne.

Jest tu miło i przyjemnie. Zupełnie bez przesady brzmią superlatywy, padające z ust dr. Skalskiego.

Unosiliśmy z sobą, wracając do miasta, wspomnienia miłego, pięknego ustronia, w którym dziesiątki odzyskały siły i zdrowie i wrażenia wielkiej troski władz miejskich o najmłodsze pokolenie. Każda partja dzieci przebywać tam będzie jeden miesiąc. Wierzę, że nie będzie im się chciało wracać stamtąd do ciemnych, wilgotnych mieszkań, do gniazda nędzy łódzkiej. Sum.

Święto 3. maja w Łodzi

P. Wojewoda Hauke-Nowak, J. E. ks. biskup Jasiński oraz gen. Langner przyjmują defiladę.

W obliczu prawa i sprawiedliwości

Za brak dozoru skazany został inżynier. — Dwaj dorożkarze — jeden zawinił, a drugi padł ofiarą pasażera. — Kolporterzy fałszywych pieniędzy

Przed sądami łódzkimi toczyło się wczoraj kilka spraw, godnych wzmianki. W pierwszej i jedynej, w której na ławie oskarżonych nie znalazł się kryminalista, istota sprawy polegała na odpowiedzialności kierownika robót drogowych za wypadek, spowodowany niedbalstwem, najpewniej poległych mu robotników.

Na ulicy Pryncypalnej prowadzone były roboty ziemne. Przechodząca ulicą 90-letnia Agnieszka Jędrzejewska wpadła wieczorem do dołu, nieodpowiednio zabezpieczonego, odniosła ciężkie obrażenia i po tygodniu zmarła wskutek doznanych podczas upadku urazów, nieodzyskawszy przez cały czas przytomności.

Kierownik robót, inż. R. A. tłumaczył się, że zbyt późno został powiadomiony o niezasypaniu dołów i ponadto nie posiadał dość materiału do ich dokładnego zabezpieczenia.

Sąd skazał inżyniera na 6 miesięcy więzienia i karę mu z amnestji darował.

Ponadto znalazły się wczoraj na wokandzie akurat dwie sprawy, których bohaterami byli dorożkarze. W jednej dorożkarz był pokrzywdzonym, w drugiej — był oskarżonym.

25 stycznia Tadeusz Ciszewski wracał do domu na ul. Andrzeja z Chojen. Umówił się, że zapłaci 2.50 zł., gdy jednak dojechał do miejsca — dorożkarz zażądał 3 złotych. Gdy sprzeczką się zaostriżyła, dorożkarz zażądał od pasażera, by ten pojechał z nim do komisariatu. Dwaj jacyś ludzie przyłączyli się do dorożkarza, Joska Laskowskiego, w chwili, gdy już ruszał w kierunku komisariatu.

Po drodze ci dwaj — koledzy dorożkarza, skierowali konia na Łakową, wypchnęli Ciszewskiego z dorożki, poturbowali go i wraz z Laskowskim zabrali mu 16 złotych.

Laskowski i jego kolega Brzeziński zostali skazani po roku więzienia. Trzeci — Fajkowski — został uniewinniony.

W drugiej „dorożkarskiej” sprawie, nie dorożkarz był winien, ale jego pasażer.

Trzej panowie kazali się wieść dorożkarzowi Woźniakowi w dniu 20 kwietnia z ul. Żeromskiego przez Karolew na Lublinek. Mistrz bata nie znał nawet dobrze drogi, ale ruszył, z pijanymi oczywista, gośćmi, bo miał sporo zarobić.

Po drodze jeden z panów zaproponował dorożkarzowi, by ustąpił mu miejsca na koźle. Gdy się Woźniak nie zgodził — trzej panowie ściągnęli go nadół i na koźle zasiał pan Denga Feliks.

Denga i jego towarzysze skorzystali, że Woźniak, nie wiedząc, gdzie jest ze swym ekwipażem, zapukał do pierwszego lepszego domu — i ruszył z kopyta sami dorożką, pozostawiając jej właściciela na drodze za miastem.

Nim Woźniak przybył do komisariatu — już został Denga ujęty: jechał ulicami po „cywilnemu” na koźle. Jego towarzysze na widok posterunkowego uciekli.

Za pozbawienie woli dorożkarza skazał sąd Denga na pół roku więzienia i nakazał niezwłoczne aresztowanie skazanego na sali.

Ostatnia wreszcie sprawa wymierzona była przeciwko kolporterom fałszywych monet. Stanisław Szuszwala, z rodziny fałszerzy, zaopatrywał się w fałszyfikaty od „hurtownika” Icka Klajnerta i wydawał je w Warszawie i Turku, wspólnie z Antonim Kurasem. Rewizja w autobusie zmierzającym z Łodzi do Warty, ujawniła fałszyfikaty i doprowadziła do postawienia dwóch braci Szuszwala-ków, Klajnerta i Kurasa w stan oskarżenia.

Klajnert został skazany na 5 lat więzienia, Kuras na 4, Stanisław Szuszwala na dwa i pół roku a jego brat Michał został uniewinniony. (y)

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI.

Dziś, we wtorek o godz. 7.30 wiecz. oraz w czwartek o godz. 7.30 wiecz. wystawione z wielkim pietyzmem arcydzieło Juliusza Słowackiego „Balladyna”. Ceny biletów na wtorkowe przedstawienie znizowane.

W środę po cenach znizowanych, fascynująca sztuka Bernsteina „Intruz” z Edwardem Żytkim w roli głównej.

W sobotę o godz. 4-jej popoł. przedstawienie dla młodzieży szkolnej: „Balladyna” Juliusza Słowackiego. Ceny znizowane.

TEATR POPULARNY.

(Ogrodowa 18).

Dziś o godzinie 20.15 montaż operetkowy pt. „Parada Majowa”, w reżyserji Mieczysława Narwackiego. Orkiestra dyryguje kapelmistrz Szewczyk. Ceny wstępu znizowane do połowy.

TEATR „ROZMAITOŚCI”.

Dziś i dni następnych barwna i wesoła rewja pt. „Świat cudów” w wykonaniu zespołu tea-

tru art. literackiego „Ararat”. Początek codziennie o 9-jej wiecz.

IMRE UNGAR W FILHARMONJI.

Imre Ungar wystąpi w Łodzi z jedynym tylko koncertem, który odbędzie się jutro dnia 6 bm. o godz. 8.45 wiecz. w sali Filharmonji. Pozostałe nieliczne bilety sprzedaje kasa Filharmonji.

WYSTAWA PRAC SAMUELA FINKELSTEINA. Płótna i akwarele tego chlubnie znanego malarza łódzkiego, wystawione obecnie w sali towarzystwa humanitarnego przy ul. Piotrkowskiej 90, składają się na wystawę wysoce interesującą i dającą doskonały wgląd w ostatnie etapy twórczości Samuela Finkelsteina.

Wystawa otwarta jest codziennie od godziny 11 przed południem do 8 wieczór.

Znaczna frekwencja zwiedzających świadczy o żywym zainteresowaniu łódzkiego świata artystycznego tym wysoce wartościowym pokazem.

PROG
6.30—6.34
6.33—6.34
6.50
7.30
7.40
8.10
Przerwa.
Astronomi
ckiej w
12.15—12.35
szczył) Spie
Bronisław
symfoniczne
spodarstwa
pracy. 13.
15.12—15.15
15.15—15.20
15.20—15.30
15.30—16.00
meralne
16.00—16.15
16.15—16.45
16.45—17.00
prowad
17.00—17.15
— wys
17.15—17.50
Ulricha
Kohlsel
17.50—18.00
told D
18.00—18.30
cja (ze
18.30—18.40
„Kłopot
prowad
18.40—18.45
18.45—19.10
nieszki
19.10—19.20
19.20—19.30
19.35—19.38
19.39—19.45
19.45—19.55
19.55—20.00
20.00—20.10
Emila
20.10—22.30
Wykon
skiej
Kazimi
W
wieczor
22.30—22.40
22.45—23.00
łódzkie
23.00—23.05
żegluga
23.05—23.40
27.20 PRA
19.15 BUD
20.30 PARI
21.00 PRA
21.30 RZY
22.45 RAD
SZ
usu
Najwesełsz
Najnowsz
„Arcyloka
niezwykły
Niezapa
filmie tym
procentow
chaplinow
Od czes
tego swia
filmem.
dzie się j
wąpiłwie
uów oraz
wy: — Z
kiego, kt
tych am
moru, dow
Z
Czy is
nia w rul
synie w
interesują
Jedną twi
inni znowi
nia i że o
są wypad
Znana np
cnskiego.
franków.
roku od 1
sfeżny u
wygrawa
wygrał o
ków. Stos
rosyjski i
iac około
stokraty
który roz
nem ile z
nłioana,
Joan Ben
filmu odb
OCZEY
Dziś w
w sali L
Przy ul. S
wykład in
wielkenni
Wykła
ków prze
Wje

RADIO

PROGRAM ROZGŁOSI ŁÓDZKIEJ
POLSKIEGO RADJA.
WTOREK, 5 maja 1936 r.

6.30—6.33 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.
6.33—6.34 Pobudka do gimnastyki. 6.34 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.20 Dziennik poranny. 7.30 Program na dzisiaj. 7.35 Pare informacji. 7.40 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Audycja dla poborowych. 8.30—11.57 Przerwa. 11.57 Sygnał czasu z Warsz. Obserw. Astronomicznego. 12.00 Hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.03 Dziennik południowy. 12.15—12.35 Audycja dla szkół (dla dzieci młodszych) Spiewamy piosenki — poprowadzi prof. Bronisław Rutkowski. 12.35—13.10 Fragmenty symfoniczne — płyty. 13.10—13.15 Chwilka gospodarstwa domowego. 13.15—13.20 Z rynku pracy. 13.20—14.15 Muzyka — płyty. 14.15—15.12 Przerwa.
15.12—15.15: Przegląd giełdowy Łódzki.
15.15—15.20: Wiadomości o eksporcie polskim.
15.20—15.30: Przegląd giełdowy warszawski.
15.30—16.00: Koncert w wykonaniu orkiestry kameralnej (z Wilna).
16.00—16.15: Skrzynka P.K.O.
16.15—16.45: Współczesni pianiści — płyty.
16.45—17.00: Cała Polska śpiewa — audycja poprowadzi prof. Bronisław Rutkowski.
17.00—17.15: Skarby Polski — „eksport Polski” — wygł. Wacław Jastrzębski.
17.15—17.50: Koncert kameralny w wykonaniu Ulricha Gebela, Mary Kremer i Volkmar Kohlschütter.
17.50—18.00: „Skrzynka językowa” — prof. Witold Doroszewski.
18.00—18.30: „Same rymy” — Muzyczna audycja (ze Lwowa).
18.30—18.40: Rozmowa z radiosłuchaczami p. t. „Kłopoty wiosenne radiosłuchaczy” przeprowadzi dyr. Bohdan Pawłowicz.
18.40—18.45: O wszystkim potroszku.
18.45—19.10: Wyjątki z opery „Halka” St. Moniuszki — płyty.
19.10—19.20: Program na jutro.
19.20—19.35: Koncert reklamowy.
19.35—19.39: Wiadomości sportowe Łódzkie.
19.39—19.45: Wiadomości sportowe ogólne.
19.45—19.55: Pogadanka aktualna.
19.55—20.00: Przerwa.
20.00—20.10: „Poeta Cocteau” — feljton Jana Emila Skiwskiego odczyta Teofil Trzciniński.
20.10—22.30: Koncert symfoniczny (z Poznania). Wykonawcy: Orkiestra Symf. Filh. Poznańskiej pod dyr. Stanisława Wiechowicza i Kazimierz Wilkomirek.
W przerwie około godz. 20.50: Dziennik wieczorny i Obrazki z Polski współczesnej.
22.30—22.45: Muzyka — płyty.
22.45—23.00: Łódzkie minuty literackie: Ballady łódzkich poetów recytuje Cel. Niedźwiecka.
23.00—23.05: Wiadomości meteorologiczne dla żeglugi powietrznej.
23.05—23.45: Muzyka taneczna (płyty).

AUDYCJE ZAGRANICZNE
17.20 PRAGA. Sonata Ciszaka.
19.45 BUDAPEST. Koncert muzyki polskiej.
20.30 PARIS P. T. T. „Literatura w muzyce”.
21.00 PRAGA. Koncert orkiestrowy.
21.30 RZYM. Koncert kameralny.
22.45 RADIO PARIS. Muzyka taneczna.

SZCZAWNICKA MAGDALENA
usuwa nadmiar kwasu w żołądku.

„ARCYLOKAJ”.

Najweselsza premiera sezonu w kinie „Casino” Najnowszy film Charlesa Laughtona p. t. „Arcylokaj” spotkał się na całym świecie z niezwykłym entuzjazmem prasy i publiczności. Niezapomniany bohater „Henryka VIII” w filmie tym ukazał się po raz pierwszy w 100 procentowej roli kamedyowej, stwarzając isticie chaplinowską kreację. Od czasów „Gorączki złota” publiczność całego świata nie zachwycała się tak żadnym filmem. — Premiera „Arcylokaja”, która odbędzie się już dziś w kinie „Casino” ściagnie niewątpliwie liczne rzesze prawdziwych kinomatorów oraz publiczność, spragnioną dobrej zabawy. — Zabawne dzieje kamerdynera angielskiego, którego pan przegrał w karty do bogatych Amerykanów, to prawdziwy koncert humoru, dowcipu i gry.

Z ZA KULIS MONTE CARLO.

Czy istnieje niezawodny sposób wygrywania w ruletkę? Czy można rozbić bank w kasynie w Monte Carlo? Oddawna już sprawa ta interesuje się miliony graczy na całym świecie. Jedni twierdzą, że istnieją sposoby niezawodne inni znowu utrzymują, że takich sposobów nie ma i że o wygranej decyduje szczęście. Znane są wypadki olbrzymich wygranych w ruletkę. Znana np. jest historia pewnego markiza francuskiego, który w 20 minut wygrał 2 miliony franków. Żyje jeszcze urzędnik, Belg, który co roku od 15 lat udaje się do Monte Carlo na miesiąc urlopu. Gra w kasynie stale i zawsze wygrywa. Dyrekcja „jaskini gry” oblicza, że wygrał on dotychczas około 4 milionów franków. Stosunkowo niedawno pewien arystokrata tosyjski rozbił bank w Monte Carlo, zagarniając około 625 tysięcy dolarów. Dzieje tego arystokraty przedstawia nowy film pt. „Człowiek, który rozbił bank w Monte Carlo”. Na barwnym tle życia w Monte Carlo snuje się intryga miłosna, której bohaterami są świetni aktorzy, Joan Bennett i Ronald Colman. — Premiera tego filmu odbędzie się dziś w kinie „EUROPA”.

OCZEKANY DLA ROBOTNIKÓW PRZEMYSŁOWYCH.

Dziś we wtorek o godzinie 7-ej wieczorem w sali Łódzkiego Uniwersytetu Robotniczego przy ul. Sienkiewicza 3-5 (fr. II p.) odbędzie się wykład inżyniera St. Łaszkiewicza o barwnikach włókienniczych i procesie barwienia. Wykład ten przeznaczony jest dla robotników przemysłu włókienniczego. Wstęp bezpłatny.

Niemiecki „Drang nach Osten” znalazł nowy wyraz w książce wybitnego polityka Trzeciej Rzeszy.—Na czym polega „misja dziejowa” Niemiec

W europejskich kołach politycznych i politykujących wielkie zainteresowanie wywołała książka o zewnętrzo-politycznych planach Trzeciej Rzeszy, która niedawno ukazała się na półkach księgarskich. Tajemnicą poliszynela jest, iż autorem książki jest jeden z wybitnych społecznych polityków niemieckich, który zamaskował się jednak pseudonimem Eckerharda Wechtera. Tytuł książki brzmi: „U łoża umierającego Zachodu”. A treść książki dowiedzieć ma, że polityka Trzeciej Rzeszy ma ocalić umierający Zachód i całą Europę.

Specyficznego kolorytu nadaje książce fakt, iż rozpoczyna się ona od twierdzenia, że wybitnie pokojową politykę prowadził... Wilhelm II. Autor przytacza szereg cytat z przemówień Wilhelma, wygłaszanych w różnych okresach czasu — i co jest szczególnie najznan-

mienniejszym — cytaty te do złudzenia przypominają obecne mowy pokojowe, wygłaszane przez dygnitarzy Trzeciej Rzeszy. Oto przykłady:

„W polityce zagranicznej jestem całkowicie zdecydowany zachować pokój, w każdym razie w tych wypadkach, gdy zależy to odemnie. Nasza armia zabezpieczy pokój w Europie. I jeśli pokój zostanie mimo wszystko naruszony przez jakakolwiek prowokację, armia nasza będzie ta, która ten pokój ogólny przywróci i utrzyma. Niemcy nie potrzebują nowych sław wojennych, albowiem zdobyły one już prawo egzystencji, jako jedyna, niepodzielna i niepodległa nacja”.

„Potężna armia niemiecka zabezpieczy pokój w Europie. Tylko w celu utrzymania pokoju zbroi się nasze państwo”.

Czyż te słowa nie przypominają do

złudzenia czyichś przemówień obecnie? A jeśli Wilhelm tak bardzo pragnął pokój, to czemu wybuchła wojna 1914 roku?

Autor pisze dalej: Obecnie, kiedy Europa jest owdnięta gorączką wojenną, Niemcy stanowią jakgdyby wyspę pokoju. Niemcy chcą zabezpieczyć pokój w całej Europie, chcą odbudować Europę i dlatego wyciągają rękę do Francji, aby stworzyć bastion przeciwko „azjatyckiemu barbarzyństwu i terrorowi”. Jeśli dotąd Niemcom nie udało się wypełnienie ich „historycznego zadania” to dlatego, że kraje zachodnie, nie bacząc na grożące im niebezpieczeństwo, miały zjednoczyć się z Niemcami, bruzdzą przeciwko Trzeciej Rzeszy.

Francja — pisze autor — niezależnie od tego, kto stoi na czele jej rządu, Clemenceau, Millerand, Poincare, Briand, Barthou czy Laval, ciągle kontynuuje politykę kardynała Richelieu, prowadzącą do zniesienia państwa niemieckiego. Francja nie tylko nie rozumie współczesnej misji europejskiej Niemiec, ale przeciwstawia się tej misji, mając jedno na względzie: trzeba zniszczyć Niemcy.

A Anglia — pisze dalej autor — tak długo darzyła przyjaźnią państwa niemieckie, dopóki nie były one połączone i nie tworzyły razem mocarstwa. W tym momencie, gdy zjednoczone państwo niemieckie wysunęło żądania mocarstwowe, gdy zdobyło kolonie i stworzyło potężną flotą morską, Anglia stała się przysięgłym wrogiem Niemiec i dlatego stanęła przeciwko Niemcom w roku 1914. Anglia obawia się Niemiec jako swego konkurenta, i mimo obecnych zapewnień przyjaźni, czyni wszystko, by zachwiać stanowiskiem Niemiec w Europie i nie pozwolić Trzeciej Rzeszy na wypełnienie jej „historycznej misji” w stosunku do Europy. Siły dynamiczne współczesnych Niemiec muszą nieuchronnie zderzyć się z interesami angielskimi i dlatego wszelka przyjaźń anglo-niemiecka jest wielce problematyczna.

Italia — pisze w dalszym ciągu autor — również nie jest szczerą wobec Niemiec.

Rzymo — faszystowskie wyobrażenie o pokoju europejskim w zasadniczy sposób różni się od niemieckiego. Wrogi stosunek Italii do Niemiec, starrannie narazie ukrywany, każe jej szukać przymierza ze wszystkimi wrogami Niemiec w Europie i wcześniej czy później dojdzie do stworzenia takiego frontu. To wszystko wykazuje, że Europa nie chce uznać historycznej misji Niemiec w kierunku pacyfikacji i zjednoczenia Europy.

Autor nie tai swego oburzenia, że Anglia proponowała Niemcom podpisanie paktu wschodniego. Ale Niemcy takiego paktu nigdy podpisać nie mogą, albowiem „wschodnia przestrzeń jest dalszym ciągiem niemieckiej, północnej przestrzeni i daje gwarancję przyszłości Trzeciej Rzeszy”. „Siły dynamiczne Niemiec muszą skierować się na Wschód — jeśli Europa tego nie rozumie, tem gorzej dla niej. Państwo, które decyduje się na wojnę, tylko wygrywa. Dowodem tego jest Japonia i Italia”.

Oto treść książki — zupełnie niedwuznaczna. Nic dziwnego, że autor zamaskował się pseudonimem — wydanie takiej książki pod właściwym nazwiskiem czynnego polityka niemieckiego, musiałyby spowodować oficjalne interpelacje państw europejskich. Ale pseudonim nie ma w tym wypadku żadnego znaczenia. Ważna jest informacja, która ukazała się w „Voelkische Beobachter” z dnia 26 kwietnia — iż „książka p. t. „U łoża umierającego Zachodu” została zaakceptowana przez Hitlera i polecona przez ministerstwo propagandy”. Ta wzmianka jest wiele mówiącem uzupełnieniem samej książki, tak niedwuznacznie malującej plany Niemiec na przyszłość.

A. Lin.

Polsko-Amerykańska Izba Handlowa
urządza reprezentacyjną wycieczkę
do STANÓW ZJEDNOCZONYCH
od 18 maja do 11 czerwca 1936 r.
droży statku motorowego
z okazji pierwszej podróży
6 dni w New Yorku.
Informacje i zapisy:
„B A T O R Y”
Ceny biletów okrętowych od 888 zł.
Biuro Izby, Warszawa, Nowy Świat 72
Tel. 626-62 oraz Biura Podróży.

wieści SPORTOWE

Rejent Rzewski kandydatem na prezesa Ł.O.Z.A.

W nadchodzącą sobotę, 9 bm. odbędzie się w lokalu K.P. Zjednoczone przy ul. Przedzalaniej nr. 68 o godz. 16.30 nadzwyczajne walne zebranie Łódzkiego Okręgowego Związku Atletycznego poświęcone wyłącznie wyborowi nowych władz. Wyłoniona przez Walne Zebranie ŁOZA w dniu 5 kwietnia komisja-matka ustaliła już listę nowego zarządu, przyczem na prezesa proponowany jest b. starosta Aleksy Rzewski, na wiceprezesa dyr. Mondalski i p. Stefan Kopyński. W związku z nadzwyczajnym zebraniem odbędzie się o godz. 18-ej przed nowym zarządem rewja atletów w wszystkich klubach lokalnych.

Mecz zapasniczy Łódź-Królewiec

Międzynarodowy mecz atletyczny Łódź-Królewiec, który miał się odbyć w Łodzi w dniu 12 maja, został przeniesiony ze względu na rocznicę śmierci Marszałka Piłsudskiego na poniedziałek 11 bm. Odbędzie się on o godz. 20-ej. Reprezentacja Łodzi wystąpią m. w następującym składzie: waga kogucia Falecki (KE), waga piórkowa Kawał Cz. (Wima), w. lekka Kawał Wl. (Wima), waga półśrednia Sulat (KE), waga średnia Hinc (Wima), waga półciężka Jakubowski (IKP) i waga ciężka Cymer (Wima). W podnoszeniu ciężarów wystąpią Kreuzstein (Siła) i Łędziewicz (Zjedn.). Jak widzimy reprezentacja Łodzi składać się będzie niemal z samych mistrzów okręgu.

Najbliższe mecze o mistrzostwo

Najbliższe mecze o mistrzostwo łódzkiej klasy A będą następujące: w sobotę o godz. 16.30 na boisku LKS: Wima—LTSG i w niedzielę; na boisku WKS o godz. 11 WKS—Burza; na boisku UT o godz. 11-ej: Makabi—LKS Ib, na boisku Widzewa o godz. 11-ej Widzew—SKS i na boisku KE w Pabjanicach o godz. 11-ej: PTC—Union-Touring.

O mistrzostwo klasy B odbędzie się w niedzielę mecze następujące: na boisku TUR-u o godzinie 16.15: Tur—Zjednoczone i w Zgierz na boisku Sokola: Sokół (Zgierz) — Hakoah.

Ł.K.S. gra z Garbarnią

W najbliższą niedzielę 10 bm. odbędzie się na stadionie przy Al. Unji o godz. 16.30 mecz ligowy LKS — Garbarnia. Drużyna krakowska pokonała onegdaj Dąb 3:1, wykazując coraz lepszą formę, to też LKS będzie miał twardy „orzec” do zgrzyżenia. Łodzianie spadają ku dółowi i by nie znaleźć się na końcu tabeli, będą musieli za wszelką cenę dążyć do zwycięstwa, wyzyskując atut własnego boiska. Poza Meczem LKS—Garbarnia odbędzie się w niedzielę w kraju mecze następujące: Legia—Ruch w Warszawie, Wisła — Warta w Krakowie, oraz Śląsk — Pogoń i Dąb — Warszawianka na Śląsku.

Nowiny lokalne

W nadchodzącą niedzielę odbędzie się w Parku Pomiatowskiego doroczny lekkoatletyczny sztafetowy bieg naprzeciw o nagrodę przechodnią „Kurier Łódzki”. Zgłoszenia zawodników przyjmowane są do 5 bm. włącznie.

W związku z kontuzją Kwaśniewskiej na meczu hazeny LKS — HKS, dowiadujemy się, że badanie lekarskie wykazało u Kwaśniewskiej zwichnięcie ręki, która została umieszczona w gipsie. Kwaśniewska będzie musiała pauzować przez kilka tygodni.

W najbliższą niedzielę odbędzie się na stadionie Wimy doroczna rewja wszystkich sekcji klubu. Rewja ta urządzana jest na otwarcie sezonu letniego, przyczem w programie przewidziane są pokazowe zawody lekkoatletyczne, popisy gimnastyczne, gry sportowe itd.

Roczne Walne Zebranie Łódzkiego Okręgowego Związku Bokserskiego odbędzie się w sobotę, dnia 23 bm. Zebranie to wyłoni nowy zarząd związku.

W niedzielę 10 bm. odbędzie się ze stadionu przy Al. Unji doroczny kolarski wyścig naprzeciw (cyklo-pedestre) o nagrodę przechodnią LKS-u. W wyścigu tym weźma udział czworo kolarzy polscy.

Losowanie mistrzostw tenisowych Polski klasy B

Rozlosowano już pierwsze spotkania tenisowych drużynowych mistrzostw Polski klasy B, które rozpoczyna się w końcu bm.

W grupie warszawsko-łódzkiej losowanie wypadło następująco: LKLT — Union-Touring, Makabi (Białystok) — Wima, Makabi (Łódź) — vacat, AZS (W-wa) — vacat, WKS 22 — vacat, Proch (Pionki) — Czarni (Radom), WKS Żolibórz — vacat, Warszawianka — vacat.

Grupa pomorsko - poznańska: TKS (Toruń) — BKS (BYDGOSZCZ), WKS (Poznań) — TK 33 (Poznań).

W grupie lubelsko - lwowskiej: Unja (Lublin) — AZS (Lublin) i WKS (Łuck) — KT 24 Lwów.

INCYDENT W ZNANYCH BRYDŻYSTÓW.

Kilka dni temu u znanych brydżystów zaszedł incydent, który przybrał obrót, nieoczekiwany dla jednego z gości.

Nie podamy nazwisk, ani adresu, ograniczymy się tylko do podania szczegółów.

Pani domu, ogromna pedantka na punkcie czystości swego mieszkania, a przedewszystkiem podłóg, które u niej mają zawsze lustrzana polysk, — zwróciła uwagę jednemu z gości w sposób dość niegrzeczny... że pozostawił na podłodze ślady swego obuwia...

Nie pomogły tłumaczenia się gościa, że tylko przez nieuwagę lub zapomnienie nie wytarł obuwia w przedpokoj.

Pani domu była, narazie, niewzruszona, choć tłumaczono jej, że pada deszcz...

...Incydent został zlikwidowany dzięki idealnej zaprawie do podłóg „Dobrolin” i brydż mógł bez przeszkód się odbyć.

A. M.

Teatr Rozmałości tel. 112-25
Dziś o godz. 9 wiecz. przedstawienie prasowe
Występy teatru

„Ararat” „A Welt mit Nisym”
kier. art. M. Broderson. Montaż i reż. Sz. DZIGAN i I. SZUMACHER.

Autonomja dewizowa Łodzi

może jedynie całkowicie usunąć trudności na rynku surowcowym. — Powiększenia liczby banków dewizowych i sum w ich dyspozycji domaga się łódzki handel bawełny

W Izbie Przemysłowo-Handlowej odbyło się wczoraj przy udziale przedstawicieli Izby zebranie wszystkich łódzkich agentów i kupców bawełny, poświęcone sprawie sytuacji, jaką spowodowało na łódzkim rynku surowcowym wprowadzenie ograniczeń dewizowych.

Zebrani stwierdzili, iż w trudnych warunkach, w jakich rynek ten znalazł się bezpośrednio po ogłoszeniu zarządzeń reglamentacyjnych, **OSTATNIE DWA DNI PRZYNIOSŁY PEWNE ODPRZEŻENIE.**

W ciągu soboty i poniedziałku szeregi firm przemysłowych otrzymały już niezbędne przydziały dewiz na pokrycie najpilniejszych zobowiązań z tytułu dostaw surowcowych, co winno wpłynąć uspokajająco na eksporterów bawełny. W większym jeszcze stopniu do uspokojenia tego powinny przyczynić się zarządzenia komisji dewizowej, zapewniające pokrycie dawnych zobowiązań kredytowych.

Oczywiście wpływ tych zarządzeń da się stwierdzić dopiero po kilku dniach, gdy dostawcy bawełny otrzymają już przelew dewizowe. Wtedy też można będzie spodziewać się zmiany stanowiska domów bawełnianych w zakresie dysponowania surowcem, znajdujących się na składach agentur w Polsce.

Jednakże ostatnie zmiany i zarządzenia w zakresie regulowania obrotu dewizowego nie wykluczają jeszcze całkowicie niebezpieczeństwa tworzenia się zaległości w załatwianiu podań o dewizy i szkodliwych dla normalnego toku życia gospodarczego — opróżnień. Tego rodzaju niebezpieczeństw można będzie — zdaniem zebranych — uniknąć tylko przez rozszerzenie kompetencji organów lokalnych, mogących działać w imieniu Komisji Dewizowej. W tym celu należałoby **POWIEKSZYĆ W ŁODZI LICZBĘ BANKÓW DEWIZOWYCH ORAZ POWIEKSZYĆ SUMY, JAKIEMI MAJĄ ONE PRAWO DYSPONOWAĆ** bez odwoływania się do Warszawy. Początkowo oddział Banku Polskiego oraz banki dyskontowe mogły dysponować we własnym zakresie sumą do jednego tysiąca. W ub. tygodniu zwiększona ona została do 5 tys. zł., jednakże i ta kwota nie wystarcza, jeśli chodzi o zapewnienie normalnego biegu operacji handlowych bawełna. Gwarancję tego dałoby w pewnej mierze dopiero dalsze powiększenie powyższej sumy **PRZYNAJMNIEJ DO 25 TYS. ZŁ.**, co odpowiadałoby przeciętnej wartości jednorazowej transakcji przy obrocie bawełną.

Te dwa postulaty zebranie wczorajsze uznało za najpilniejsze, jednakże uważa ich realizację za doraźne tylko zapobieżenie trudnościom, jakie istnieją i mogą jeszcze wytworzyć się na rynku łódzkim. Zasadnicze usunięcie tych trudności nastąpić bowiem może dopiero po utworzeniu **LOKALNEJ KOMISJI DEWIZOWEJ**, w której zasiadaliby ludzie dokładnie znający skomplikowane formy obrotu bawełną. Niezwykła różnorodność operacji dokonywanych w tej dziedzinie wymaga, aby decyzja w powyższych sprawach zapadała nie tylko szybko, lecz by również spoczywała w rękach osób, które z handlem bawełną bezpośrednio miały do czynienia, a to może mieć miejsce tylko wtedy, gdy sprawy z tym związane, rozstrzygane będą na miejscu, w Łodzi.

Przytoczone wyżej poglądy łódzkich kół handlu bawełną, pokrywające się zresztą z poglądami przemysłu, będą dziś rozpatrywane na konferencji prezesa Izby, dr. Maciszewskiego, z min. Góreckim i przewodniczącym Komisji Dewizowej, P. prezes Maciszewski domagać się będzie w zasadzie **PRZYJANIA ŁODZI AUTONOMJI W ZAŁĄTWIANIU SPRAW, ZWIĄZANYCH**

Z PRZYDZIAŁEM DEWIZ na potrzeby importowe przemysłu, do czasu zaś, zanim to zostanie załatwione — zwiększenia w Łodzi liczby banków dewizowych i sum, jakimi mogą one dysponować.

W najbliższym czasie odbędzie się następne zebranie agentów i kupców bawełny dla omówienia dalszych kwestyj i wątpliwości, jakie nasuną się w związku z reglamentacją dewizową, oraz dla sprecyzowania poglądów na pewne sprawy, które nie zostały na zebraniu wczorajszym wyczerpane. Dotyczy to zwłaszcza kupiectwa bawełnianego, które znalazło się obecnie w specyficznej sytuacji. Mianowicie, prowadząc samodzielny handel surowcem, kupcy zawierają na tę samą ilość bawełny podwójne transakcje: jedną z dostawcą zagranicznym, drugą z miejscowym odbiorcą. W obecnych warunkach wymaga to dwukrotnego zabiega-

nia o zezwolenia dewizowe — przez odbiorcę — przemysłowca celem zapłacenia należności kupcowi następnie zaś przez kupca celem zapłacenia należności dostawcy. Na zebraniu wczorajszym wysunięto postulat, aby w takich wypadkach **JEDNO ZEZWOLENIE OBEJMOWAŁO OBE TRAZAKCJE**, a raczej obie części tej samej transakcji. Sprecyzowanie jednak poglądów na tę sprawę odłożono do następnego zebrania, pozostawiając zainteresowanym kupcom opracowanie konkretnych wniosków w tej mierze.

W zakończeniu zebrania uchwalono zwrócić się do domów bawełnianych, których przedstawiciele - agenci reprezentowali byli na konferencji, z wyjaśnieniem zasad naszych przepisów dewizowych i wskazaniem zupełnego bezpieczeństwa należności zagranicznych w Polsce z tytułu importu.

Akcje mocne, papiery słabsze

Niejednolita tendencja na rynku walorów

Na warszawskim rynku walorów nadal utrzymywała się tendencja mocniejsza dla akcji, niejednolita zaś dla papierów o stałym oprocentowaniu. Giełda oficjalna notowała akcje Starachowic o 100 punktów wyżej niż w sobotę (32.50), ostrowieckie o 50 punkt. wyżej (30.00), Banku Cukrowniczego o 25 p. wyżej. Z papierów procentowych mocniej kształtował się kurs 6 proc. pożyczkowej, którą notowano po 76.00, t. j. o 100 punktów wyżej niż w sobotę, natomiast słabsza była pożyczkowa inwestycyjna oraz prawie wszystkie listy zastawne.

Na prywatnym rynku łódzkim obroty były wczoraj ograniczone. Transakcje dochodziły do skutku w rzadkich jedynie wypadkach po kursach bądź utrzymanych, bądź co najmniej słabszych. Poż. stabilizacyjną notowano po 63.75 w żądaniu i 63.25 w płaceniu, pożycz. inwestycyjną I. em. po 67.00 w sprzedaży, 65.00 w kupnie, II. em. 65.00 — 64.00, dolarówka 49.50 — 48.50, 5 proc. L. Z. m. Łodzi, seria X K. — 48.00 — 47.50.

Bank Polski płacił wczoraj za funty 26.20, za dolary 5.29.

Syndycy ostateczni masy f. „J. Kestenberg“

Związek wierzycieli sąd zatwierdził

Na ostatniej sesji Sądu Handlowego znalazła się sprawa masy upadłości Towarzystwa Akcyjnego Maniufaktury Bawełnianej Jakob Kestenberg w Łodzi.

W sprawie tej odbyło się ostatnio zebranie wierzycieli, na którym rozpatrywano sprawę propozycji układowych upadłej firmy.

Sędzia handlowy z uwagi na to, że na ogólną ilość nieuprzywilejowanych i przyjętych do masy upadłości 66 wierzycieli, reprezentujących ogółem wierzytelności w wysokości 1.100.526.14 zł., za układem w wysokości 3 proc. — po 1 proc. rocznie od daty uprawomocnienia się wyroku sądowego, — wypowiedział się jedynie jeden wierzyciel na sumę 108.02 zł., a pozostali wierzyciele

głosowali przeciw układowi, — oznajmił zebranym, iż z mocy prawa związek wierzycieli doszedł do skutku i zarządził przystąpienie do głosowania nad wyborem syndyka ostatecznego i kasjera. W wyniku głosowania adw. adw. Obuchowicz i Chwat otrzymali po 38 głosów, adw. R. Kempner i B. Duszyński — 28 gł. dotychczasowy syndyk inż. Oxiński — 3 głosy, radca prawny Towarzystwa Akcyjnego — 2 głosy i adw. Szarogroder 1 głos.

Sąd przyjął do wiadomości protokół zebrania wierzycieli masy, z którego wynika, że związek wierzycieli został zawarty i syndykami ostatecznymi zamianował adw. Kempnera i inż. Oxińskiego.

Znaczne ożywienie w handlu detalicznym

artykułami półwełnianymi. — Wyprzedane zapasy

Dzięki znacznemu ociepleniu się w tyg. ub. nastąpiło poważne ożywienie na rynku artykułów półwełnianych. Objęło ono przede wszystkim handel detaliczny, który dotychczas bardzo niewiele targował. Szczególnym popy-

tem cieszyły się artykuły na płaszcze damskie oraz artykuły na ubrania męskie, przyczem obroty były tak znaczne, iż kupiectwo niemal całkowicie wyprzedło posiadane zapasy.

W handlu hurtowym ożywienie nie zaznaczyło się jeszcze zbyt wyraźnie, gdyż kupiectwo detaliczne było dotychczas dobrze zaopatrzone w towary, ostatnio zaś, zajęte handlem, nie miało czasu na przyjazd. Obecnie jednak można się spodziewać znacznego zjazdu kupiectwa prowincjonalnego i ożywienia również w handlu hurtowym.

Ceny artykułów półwełnianych nie uległy zmianie, nie jest jednak wykluczona — zdaniem kół zainteresowanych — pewna ich wyższość, gdyby obecne ożywienie utrzymało się czas dłuższy. Jest to możliwe i z tego względu, że na rynku daje się zauważyć ze strony kupiectwa tendencja do wzmożonych zakupów towarów na skład.

Zwiększony personel celny wobec ograniczeń dewizowych

Wobec wprowadzenia w życie ograniczeń dewizowych przygotowywane są specjalne plakaty, zawierające tekst przepisów karnych. Plakaty te rozwieszane będą na pogranicznych dworcach kolejowych w miejscach widocznych i wymieniać one będą kary, które grożą za bezprawny przewóz zagranicznej waluty i złota.

Dla usprawnienia kontroli dewizowej na stacjach kolejowych w Zbąszyniu, Śniatynie, Piotrowicach, Turmontach, które stanowią najważniejsze węzły graniczne, zwiększono w ostatnich dniach personel celny.

Emigracja kapitałów z Francji

Francuskie koła finansowe okazują poważne zaniepokojenie z rozwoju wypadków w dziedzinie finansowej oraz tendencji, jakie ujawniają się na giełdzie paryskiej. Pod tym względem znamienity jest artykuł „Le Petit Parisien” na temat sytuacji panującej na paryskiej giełdzie pieniężnej. Dziennik podkreśla, poważny spadek rent w pierwszych miesiącach bieżącego roku. Tak np. 4 i pół proc. renta, która w styczniu br. osiągnęła już bardzo niski poziom 83.50, obniżyła się w dalszym ciągu i obecnie jest notowana jeszcze o 10 fr. niżej, to jest 73.50. Tak poważna obniżka kursu renty (o 12 proc.) ma bardzo ujemny wpływ na lokaty. Poza tem dziennik podkreśla, jako zjawisko szczególnie niepokojące wzrost reportu od iunta w Paryżu, dochodzący do 17 proc. w stosunku rocznym. Jeśli dodać do tego trwający odpływ złota z Banku Francji (4 miliardy franków w ciągu pierwszych 4-ch miesięcy b. r.) oraz dające się zauważyć we Francji wyczoływanie wkładów z klas oszczędności, wreszcie utrzymywanie się na wysokim poziomie stopy dyskontowej, hamującej w poważnym stopniu aktywność gospodarczą, nieludno będzie zdać sobie sprawę z bardzo ciężkiej sytuacji gospodarczej, w jakiej znajduje się obecnie Francja.

Organ sfer finansowych, „Le Capitale” oblicza, że kapitały francuskie, które w ciągu ostatnich dwóch miesięcy wyemigrowały zagranicę, wynoszą około 30 miliardów franków. O ile po wyborach nie nastąpi poważniejszy powrót kapitałów, jakie uciekły z Francji zagranicę, to Bank Francji zmuszony będzie, dla zachęcenia kapitałów do powrotu, utrzymywać nadal wysoką stopę dyskontową, co skłoni musi niekorzystnie oddziaływać na życie gospodarcze kraju. Należy się więc spodziewać, że stopa dyskontowa Banku Francji nie będzie mogła być w najbliższej przyszłości poważnie obniżona.

Produkcja ciężkiego przemysłu w Z. S. S. R.

Donoszą z Moskwy, że przeciętna dzienna produkcja stali w kwietniu r. b. podniosła się w stosunku do kwietnia 1935 r. o 36.5 proc., produkcja żelaza surowego o 20 proc., a wyrobów walcowniczych o 41 proc. Wydobyte węgla wzrosło o 21 proc., a produkcja miedzi o blisko 25 proc.

Również wydajność pracy w Rosji Sowieckiej uległa znacznemu zwiększeniu. Wydajność pracy w I kwartale r. b. podniosła się w przemyśle sowieckim w stosunku do odpowiedniego okresu 1935 r. o 32.5 proc., podczas gdy w planie przewidziane było tylko zwiększenie wydajności pracy o 23 proc. Poważne wyniki osiągnięto w przemyśle hutniczym, w którym wydajność pracy wzrosła o 38 proc.

Ale także i inne gałęzie przemysłu wykazują pokaźny wzrost wydajności pracy, tak np. przemysł węglowy o 30 proc., przemysł maszynowy o 27 proc.

Kalendarzyk podatkowy na maj

W maju r. b. płatne są następujące podatki:

- 1) do 25 maja — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za rok 1936, w wysokości podatku, przypadającego od obrotu, osiągniętego w marcu przez wszystkie przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia, a z innych przedsiębiorstw, przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii oraz przemysłowe I-V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe;

- 2) do 31 maja — podatek przemysłowy od obrotu za rok 1935, przez wszystkie przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe oraz zajęcia przemysłowe i samodzielne wolne zajęcia zawodowe;

- 3) do 31 maja — I-sza rata półroczna podatku od lokali za rok 1936;

- 4) do 7 maja — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbowców w kwietniu r. b.;

- 5) do 1 czerwca — przedpłata na podatek dochodowy na rok 1936, przez osoby prawne;

- 6) do 5 maja — podatek od energii elektrycznej, pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w czasie od 16-30 kwietnia r. b.; do 20 maja — tenże podatek pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w ciągu pierwszych 15-tu dni maja r. b.

Ponadto płatne są w maju zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności również w tym miesiącu.

Nieście pomoc najbiedniejszym

Handl...
Według...
we Polsk...
w 1931 r. do...
nie obroty p...
13.649 tys...
wszystkie p...
niecałe pół...
wozie i niec...
przywozie...
porły obce...
skiego w wy...
NOWY...
czerwiec 11...
wrzesień...
grudzień 10...
10.30...
NOWY...
lipiec —, p...
czeń 10.15...
LIVERP...
6.09, lipiec...
październik...
styczeń 5.5...
5.59, maj 5...
EGIPSK...
październik...
rzec 8.29...
UPPER...
dziennik 6.6...
6.63...
BREMA...
nik 11.72...
11.73...
ALEKSA...
lipiec 14.95...
ASHMO...
październik...
Na wcz...
dzi notowa...
67.00, poz...
larówka 50...
63.00, Bank...
niejsza...
ŁÓ...
Na wcz...
zowo - tow...
pszenica 24...
24.00, jęczm...
16 50 — 16.75...
żytnia 1) 2...
23.50, maki...
12.25 — 12.75...
pszenne gr...
groch Victo...
— 18.50, ma...
czyna czer...
70.00 — 100...
— 26.00, se...
5.00, siemi...
— 10.50 —

Handel Polski przez porty zagraniczne

Według ostatnich zestawień obroty towarowe Polski przez porty obce spadły z 536 tys. t. w 1931 r. do 101 tys. t. w 1934 r., gdy jednocześnie obroty portów polskich spadły zaledwie z 13.649 tys. ton do 12.379 tys. t. Obrót przez wszystkie porty obce ogółem stanowią w 1934 r. niecałe pół proc. obrotu portu gdańskiego w wywozie i niecałe 2 proc. obrotu gdańskiego w przywozie, gdy jeszcze w r. 1931 obrót przez porty obce stanowił 8 i pół proc. obrotu gdańskiego w wywozie i blisko 26 proc. w przywozie.

NOTOWANIA BAWELNY.

NOWY JORK. Loco 11.61, maj 11.51—52, czerwiec 11.28, lipiec 11.05—06, sierpień 10.90, wrzesień —, październik 10.19, listopad 10.20, grudzień 10.21, styczeń 10.24, luty 10.27, marzec 10.30.

NOWY ORLEAN. Loco 11.40, maj 11.40—41, lipiec —, październik 10.16, grudzień 10.16, styczeń 10.16, marzec 10.23.

LIVERPOOL. Loco 6.49, maj 6.19, czerwiec 6.09, lipiec 6.01, sierpień 5.88, wrzesień 5.76, październik 5.67, listopad 5.60, grudzień 5.60, styczeń 5.59, luty 5.59, marzec 5.59, kwiecień 5.59, maj 5.60, czerwiec 5.56, lipiec 5.44.

EGIPSKA. Loco 8.95, maj 8.82, lipiec 8.62, październik 8.54, listopad 8.39, styczeń 8.29, marzec 8.29, maj 8.25.

UPPER. Loco 7.35, maj 7.08, lipiec 7.07, październik 6.67, listopad —, styczeń 6.63, marzec 6.63.

BREMA. Loco 13.66, lipiec 12.09, październik 11.72, grudzień 11.72, styczeń 11.73, marzec 11.73.

ALEKSANDRIA. Sakellaridis. Maj 14.87, lipiec 14.95, listopad 15.03, styczeń 14.93.

ASHMOUNI. czerwiec 12.95, sierpień 12.73, październik 12.22, grudzień 12.08, luty 12.03.

GIELDA ŁÓDZKA.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: poz. inwestycyjna 1 em. 67.50—67.00, poz. inwestycyjna 2 em. 66.25—66.00, dolarówka 50.00—49.50, poz. stabilizacyjna 63.25—63.00, Bank Polski 98.50—97.50. Tendencja mocniejsza.

ŁÓDZKA GIELDA ZBOŻOWA.

Na wczorajszym zebraniu łódzkiej giełdy zbożowej - towarowej notowano: żyto 15.25—15.50, pszenica 24.00—24.25, pszenica zbierana 23.75—24.00, jęczmień 15.50—15.75, owies jednolity — 16.50—16.75, owies zbierany 16.00—16.25, mąka żytnia 1) 21.00—22.00, mąka żytnia 2) 22.50—23.50, mąka pszenna 36.00—38.00, otręby żytnie 12.25—12.75, otręby pszenne 11.50—11.75, otręby pszenne grube 12.00—12.25, rzepak 43.00—44.00, groch Victoria 27.00—30.00, makuch lniany 17.50—18.50, makuch rzepakowy 15.00—16.00, koniuczyna czerwona 110.00—150.00, koniuczyna biała 70.00—100.00, wyka 24.00—26.00, peluska 24.00—26.00, seradela 23.00—24.00, ziemniaki 4.50—5.00, siemie lniane 41.00—43.00, łubin niebieski — 10.50—11.50, łubin żółty 13.00—14.00.

Przeciw zrywaniu umowy przez właścicieli przedsiębiorstw przewozowych

Donosiliśmy o niezwykle burzliwym zebraniu właścicieli przedsiębiorstw przewozowo - transportowych, na którym obalono zarząd stowarzyszenia za podpisanie przez niego umowy zbiorowej w inspekcji pracy i postanowiono wystosować do inspekcji pismo z prośbą o anulowanie umowy oraz wznowienie pertraktacji z robotnikami i woźnikami. Sprawa ta wywołała bardzo poważne wzburzenie wśród woźniców i robotników transportowych, którzy, po

podpisaniu umowy, przerwali strejk. W związku z tem zwołane zostało na sobotę walne zebranie woźniców i robotników transportowych, na którym zapadnie uchwała, iż w razie jeśli pracodawcy nie będą respektowali umowy, podpisanej przez ich zarząd — strejk zostanie ponownie proklamowany. Robotnicy kategorycznie wypowiedzieli się przeciwko takiemu precedensowi, jak wypowiedzianie umowy zbiorowej w tygodniu po jej podpisaniu. (I)

Strejk arabski w Palestynie trwa

Zamachy bombowe w kilku miejscowościach
Jerozolima, 4 maja.
(Pat) — Strajk arabski w Palestynie trwa. Pomimo opinii emira Transjordanii, doradzającego delegacji arabskiej przerwaniu strajku, który trwa już 12 dni, arabska rada narodowa postanowiła strajk kontynuować. Sytuacja na ogół jest spokojna, jednak donoszą o kilku zamachach bombowych

rewolwerowych oraz usiłowaniu podpaleń w poszczególnych miejscowościach, zamieszkałych przez Żydów. Doktor Żyd, ranny podczas demonstracji w Haiffie, zmarł. Pogrzeb odbył się w spokoju. W Tel Awiwie zniesiono godzinę policyjną.

Giełda pieniężna

Warszawa, 4 maja.
Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie transakcje między Bankiem Polskim a bankami dewizowymi odbywały się pod znakiem mocniejszej tendencji dla niektórych dewiz. Mocniej kształtowały się kursy dewiz bloku sterlingowego. Notowano: Amsterdam 360.65 (-10), Belgia 90.10 (+15), Kopenhaga 117.75 (+40), Londyn 26.45 (+7), Nowy Jork kabeł 5.31.88, Oslo 132.40 (+55), Paryż 35.01, Praga 21.96, Sztokholm 136 (+50), Zurych 173. Bank Polski wyznaczył następujące kursy na waluty zagraniczne: belgi belgijskie 89.85, dolary amerykańskie 5.29, dolary kanadyjskie 5.25, floreny holenderskie 359.65, franki francuskie 34.92, franki szwajcarskie 172.50, funty angielskie 26.26, guldeny gdańskie 99.80, korony czeskie 18.90, korony duńskie 117.20, korony norweskie 131.75, korony szwedzkie 135.35, liry włoskie 32.50, marki niemieckie 1.37, marki fińskie 11.40, pesety hiszpańskie 62.50, szylingi austriackie 98. Całkowite zaportebowanie na dewizy pokrywał Bank Polski. AKCJE. Dla akcji tendencja była dość mocna, przy znacznym ożywieniu i przy braku zafiorowania. Notowano: Bank Polski 98 (+50), Starachowice 32.50—33.75—33.50 (+125), Haberbusch 40 (+100). Ponadto zanotowano kur-

sy akcji Tomaszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu bez kuponu, za który spółka wypłaca 3 zł. Drobne transakcje dokonane a nienotowane: Węgiel 13, Modrzejów 4.80 (+20). PAPIERY PROCENTOWE. W grupie papierów procentowych tendencja przebiegała mocniejsza, przy dość znacznym ożywieniu i większych obrotach, a zwłaszcza 7 proc. stabil, 4 i pół proc. ziemskimi i 5 proc. Warszawy nowymi. Notowano: 4 proc. dolar. 48.75 (-25), 3 proc. inwest. nowa 1 em. 66.50 (-50), serie 71 (+100), II em. 65.25 (-100), serie 69, 5 proc. konwers. 55.25, 6 proc. dolarowa 76 (+100), 7 proc. stabil. 63, odcinki po 500 dolarów 63.75, 8 proc. Przem. Polskiego funtowe 91.50, 4 i pół proc. ziemskie 44.75—44.25—44.50 (-25), 4 i pół proc. listy poznańskie w złotych w złocie 42.50 (+50), 5 proc. Warszawy nowe 53.75—53.25—53.38 (-87), 5 proc. Kielc 43.50—43.50 (+150), 5 proc. Radomia nowe 37.50 (-50), 5 proc. Piotrkowa 42 (-50), 5 proc. Siedlec 25, 6 proc. oblig. Warszawy 6 em. 54.50 (+25), 6 proc. oblig. Warszawy 8 i 9 em. 53 (-250). Transakcje dokonane a nienotowane: 5 proc. Warszawy stare 54.50, po 500 zł. 55, 8 proc. dillonowska 94—94.50—94.38 (+138), 7 proc. śląska 69.75 (-25), 7 proc. warszawska 68.25—68 (-13).

Frekwencja na Targach poznańskich

Poznań, 4 maja.
(PAT) W ostatnim dniu trwania targów poznańskich panowało ogromne ożywienie. Z Berlina przybyła wycieczka, złożona z 90 kupców. Poza tym przybyli do Poznania popularnymi pociągami liczni zwiedzający z Katowic, Łodzi oraz Pomorza. Frekwencja publiczności na targach poznańskich była w dn. 3 b. m. rekordowa i osiągnęła 53.000 osób, co stanowi rekord nienotowany w latach ubiegłych. Pod względem tranzakcyj ostatnie dni targów wykazały napływ ogromnych zamówień, które finalizuje się w przyspieszonym tempie.

Aresztowania komunistów w województwie poznańskim

Poznań, 4 maja.
Ubiegłej nocy dokonano w Poznaniu rewizji w mieszkaniach całego szeregu miejscowych działaczy komunistycznych. W wyniku rewizji osadzono w areszcie 9 komunistów.

Konferencja ententy bałkańskiej

Białogród, 4 maja.
(PAT) Doroczna konferencja Ententy Bałkańskiej rozpoczęła się dziś rano. W konferencji tej, której przewodniczy turecki minister spraw zagranicznych Ruszdi Aras biorą udział premier Stojadinowicz, premier Metaxas i minister Titulescu. Obrady konferencji potrwać dwa dni.

TYDZIEŃ CZERWONEGO KRZYŻA.

Dowiadujemy się, że w dniach od 1 do 10 czerwca r. b. w Łodzi odbędzie się propagandowy tydzień Czerwonego Krzyża, mający na celu uświadomienie obywateli, w jaki sposób należy nieść pierwszą pomoc w razie nagłych wypadków. W ramach tej imprezy zorganizowany zostanie cykl odczytów i pokazów propagandowych. W każdym domu przeprowadzona będzie zbiórka a między lokatorów rozdanych będzie 50.000 broszur, zawierających dokładne pouczenie w jaki sposób należy nieść pomoc przed przybyciem lekarza.

Dźwiękowy Kino-Teatr
Przedwiosnie
ZEROMSKIEGO № 74-76
tel. 129-88
Dziś premjera!

Najpiękniejszy film, najśrodszej gwiazdy świata. Arcydzieło pełne miłości i poświęcenia, owiane czarem wiosnianej
SHIRLEY TEMPLE
w filmie
MAŁY PUŁKOWNIK
Następny progr.: „PETER IBETSON” w roli gł. GARY COOPER.
Ceny miejsc: I. 1.09, II. 90 gr., III. 50 gr.
Kupony ulgowe po 70 gr.
Pocz. o godz. 4, w niedz. o godz. 12-ej.

Dźwiękowy Kino-Teatr
SZTUKA
ul. Kopernika 16. Telefon 140-72
DZIS PREMIERA!

Najlepsza i najweselsza komedia muzyczna
KATARZYŃKA
z niezrównaną **FRANCISZKĄ GAAL**
Przebojowe piosenki! Koncertowa gra!
Nast. program: „Zapomniany Człowiek” w roli gł. Wallace Beery i Jackie Coogan

Nowoczesny Informatoryjny Ekranowy
(o 3-ech ekranach)
to naj tańszy i naj skuteczniejszy sposób reklamy i propagandy zainstalowany w specjalnym pawilonie na Wystawie Rzemieślniczej Targach od 17 maja do 7 czerwca r. b. Informacji udziela i zamówienia przyjmuje Biuro „PAS”, Piotrkowska 123 tel. 125-11.

LEKARZ - DENTYSTA
F. Kopełowska
Przyjmuje od 9—3-ej
Gdańska 37, tel. 232-55
od 4—7-ej w Lecznicy
Piotrkowska 294 tel. 122-59

Dr. Med. **WŁODZIMIERZ ŻADZIEWICZ**
Specjalista chorób uszu, nosa, gardła i krta.
Łódź, ul. Piotrkowska 164
tel. 125-26
przyjmuje od 5 do 8 wiecz.

DR. MED.
OSKAR TUCH
choroby wew. i dzieci
helioterapia
przeprowadził
się na ul. 11-go LISTOPADA 22
tel. 138-05.
Godz. przyjęć od 4—8

Lecznica
ze stałymi łóżkami
DLA CHORYCH NA
USZY, NOS, GARDŁO
i PŁUCA
Piotrkowska 67
Tel. 127-81
od 9 r.-2 p. 4-8 w. przyjm. Dr. Z. Rakowski
wezwania na miasto

Nauka i wychowanie
ANGIELSKI, francuski gruntownie u. dzielam. Konwersacja handlowa korespondencja. Zgłoszenia telef. 262-70 w godz. 2—3 codziennie. 15
ŁADNIE i prędko pisać uczy kaligraf L. Berman, w ciągu 15 lekcji, Al. I-go Maja 4, Lipszyc.

Gabinet kosmetyki i toaletowej
„BELLA”
PIOTRKOWSKA 89, tel. 138-49.
prawa oficyna, I piętro.
Usuwanie wszelkich defektów cery
Kuracje odmładzające i pielęgnujące urodę.
Porady bezpłatne.
Godz. przyjęć od 10—2 i 4—8 w.

LEKARZ - DENTYSTA
B. Nusbaumowa
przyjmuje od 4—8 po poł.
Piotrkowska 51
TELEF. 121-23.

7 lub 5 pokojowe
mieszkanie na II piętrze
DO WYNAJĘCIA
ul. PIOTRKOWSKA 125,
Dozorca wskaże.

BYLI DŁUGOLETNI
INSPEKTOR Z. U. P. U.
na żądanie pp. pracodawców i pracowników udziela wyjaśnień w najbardziej skomplikowanych sprawach ubezpieczeniowych. WÓLCZANSKA 222, tel. 222-17
B. GORSKI.

Uzdrowiska
KOLUMNA Pensionat Świt Radoszyckiego. W maju pobyt 10-dniowy wraz z podróżą za 50 zł.

Sygnatura: Km. 232/34/XVIII.
OBWIESZCZENIE
O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 18-go Stanisław Stopczyński, mający kancelarię w m. Łodzi, ul. 11-go Listopada Nr. 51 na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 10 czerwca 1936 r. o godz. 11 w Sądzie Grodzkim w Łodzi odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należące do dłużnika (czki) Szymi Bajrucha Frydlera i Mindli Frydler, nieruchomości położonej w m. Łodzi, przy ul. Limanowskiego Nr. pol 111 zap. do wykazu hip. „nieruchomości w dobrach Baluty Nowe Nr. 796, pow. łódzkiego, rep. hip. Nr. 16²², składającej się z placu zabudowanego o ogólnej powierzchni 5387 łokci kwadratowych, budynków mieszkalnych, gospodarczych i fabrycznych wraz z maszynami oraz studni pompy nieczynnej. Nieruchomość ta posiada urządzone księgę hip. w Wydziale Hip. w Łodzi, w zastawie nie znajduje się, zostanie sprzedana w całości.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 48.700.—, cena zaś wywołania wynosi zł. 36.525.—
Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 4870.—

Rękojmię należy złożyć w gotówce albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papier wartościowy przyjęty będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomości w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w sądzie grodzkim w Łodzi, ul. Trebacka Nr. 18, sala Nr. 7.
Dnia 30 kwietnia 1936 r.
Komornik
(-) ST. STOPCZYŃSKI

Sygnatura: V Km. 897/36.
OBWIESZCZENIE
O LICYTACJI RUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rewiru 5-go LEON WASOWSKI, mający kancelarię w Łodzi przy ul. Narutowicza 10, na zasadzie art. 602 K.P.C. ogłasza, że dnia 15 maja 1936 r. o godz. 11 w Łodzi przy ul. Cegielińskiej Nr. 21, odbędzie się w 1-ym terminie licytacja ruchomości, należących do Icka Siennickiego, składających się z kredensu, pomoćnika, zegara, 2 nocnych stolików, toaletki, szafy, 2 par stor, lambreków, 2 par firanek, stolika, 2 krzesel, gondolki, kozetki, narzutki, oszacowanych na łączną sumę zł. 580.—
Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 30 kwietnia 1936 r.
Komornik
(-) LEON WASOWSKI.

Do akt Nr. VII Km. 587/36.
OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. VII, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Trebackiej Nr. 16 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 15 maja 1936 r. o godz. 11 w Łodzi, przy ul. Pomorskiej Nr. 60 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: 4 maszyny do robenia pończoch, oszacowanych na łączną sumę zł. 1000.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 28 kwietnia 1936 r.
Komornik
(-) Władysław Zaziemski.

Sprawa Dawida Dynina, p-ko Ottomowi Heinrichowi.

Do akt Nr. VII Km 1139/36.
OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. VII, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Trebackiej Nr. 16 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 11 maja 1936 r. o godz. 12 w Łodzi, przy ul. Brzezińskiej Nr. 25/27, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: koszul, oszacowanych na łączną sumę zł. 944.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 22 kwietnia 1936 r.
Komornik
(-) Władysław Zaziemski.

Sprawa Antoniego Krzesińskiego, p-ko Szymi i Brandli, małż. Lewin.

KING CASINO Pocz. 4, 6, 8, 10 **ARCY WESOŁA PREMJERA KOMEDJI**

ARCYLOKAJ

W roli tytułowej: genialny **CHARLES LAUGHTON** (niezapomniany „Henryk VIII“).

KING EUROPA Pocz. 4, 6, 8, 10

Dziś premiera!
NAJWIEKSZA SENSACJA ŚWIATA!
Fascynujący aktor — wirtuozny gentleman — niesamowity gracz **RONALD COLMAN**

w przebojowym, frapującym filmie prod. 1936 r.

Człowiek, który rozbił bank w Monte Carlo

W głównej roli kobiecej: czarująca **JOAN BENNETT.**
Rewelacyjny sukces światowych ekranów!

DOKTOR H. SZUMACHER CHOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE **Piotrkowska 56** tel. 148-62. Od 9-1, od 5-9 pp., w niedziele i święta od 10-1.

DR. MED Al. Kopcowski **Gdańska 37** tel. 232-55 przyjmuje od 7-8 ej wiecz.

Dr. W. BALICKA SIENKIEWICZA 52 (róg Nowot) Nr. tel. 194-03 Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje kobiety i dzieci: od 12.45-2.15 i od 6-8 ej.

Doktor HENRYKOWSKI S. Kantor Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i seksualnych **ul. TRAUUGTTA 9** front I-sze piętro. Telefon 262-98. Przyjmuje od 8-11 i od 6-9 wiecz. niedz. i święta od 9-12.30.

Dr. ROJTER chor. skóry, włosów i weneryczne **NARUTOWICZA 24** Tel. 262-61. przyjmuje od 8-11 i od 2.30 do 9 w. w niedz. od 9-4 ej.

DR. MED. S. Kantor Specj. CHOR. SKÓRNYCH I WENERYCZNYCH **ul. PIOTRKOWSKA 90** Telef. 129-45. Przyjmuje od 8-2 i od 6-9 wiecz. w niedziele i święta od 8-2 po poł.

ZNAWCA ŻADA TYLKO **OLLA GUM.** ZNANE ZE SWOICH NIEPRZEJAZDZIELIĆ NA CAŁYM ŚWIECIE

RIALTO

HUMOR! EROTYKA! PIKANTERJA!
DZIŚ POWTÓRZENIE PREMJIERY!

Caliente
MIAŁO MIŁOŚCI

Wesoły film o fascynującej treści.
W roli gł. żywiółowa **Dolores del Rio** w swej najlepszej roli, oraz **PAT O'BRIEN EDW. EV. HORTON**
Obejrzyjcie najpięknijszą z tańców **CUCARACHA.** Posłuchajcie fenomenalnego przeboju **MUCHACHA.**
Pocz. o godz. 4-ej.

„Czystość” przyjmijmy cyklinowane, drutowanie, froterowane oraz sprzątanie biur, pokoi, czyszczenie szymb. Ceny konkurencyjne. **PIOTRKOWSKA 44, telefon 167-45.**

Dobrolin
PRZY KUPNIE ZAPRAWY DO PODŁÓG ZADAJMY ZAWSZE JEDYNIENIE NAJLEPSZĄ W DOBIE OBECNEJ ZAPRAWY DO PODŁÓG LINOLEUM: POSADZEK

Kupno i sprzedaż

DO SPRZEDANIA urządzenie ładne-go pokoju, również pianino Schrödera, dywan dywaniki, różne inne rzeczy. Aleja 1-go Maja 37. m. 48. od godz. 11/6-tej.
OKAZYJNIE do sprzedania młody dog Zgierska 107, m. 17.
SPOWODU wyjazdu dobrze prosperujący Zakład fryzjerski damsko-miejski do sprzedania, Milewski, Zawadzka 9.
WÓZKI dziecięce po cenach fabrycznych poleca M. Jacobi, Piotrkowska 107, sklep w podwórzu.

Lokale

MIESZKANIA 1 i 2 pokojowe oraz duży sklep z wszelkimi wygodami. Gaz, elektryczność łazienka. Czyszczenie niski. Park miejski pośród bloków. Wiadomość: Administracja Nieruchomości Z. U. S., ul. Bednarska Nr. 24, tel. 181-05. Dojazd tramwajami 4 i 11.
POKÓJ umeblowany, słoneczny frontowy, 1 p., telefon, wejście niekierujące, Kopernika 19, m. 4, oddam.
ŚWIEŻO wyremontowany pokój ewentualnie z utrzymaniem, centrum, 1 p., wygoda, telefon. Piotrkowska 90, m. 12
POKÓJ z kuchnią na I piętrze, słoneczny, w śródmieściu poszukiwany. Oferta sub. J. W. do Admin. 15 10
1-2 POKOJE umeblowane, telefon, wygoda, Zwirki (Karola) 8, m. 4, front I piętr.
DO WYNAJĘCIA 2 pokoje, kuchnia, 3 pokoje z wszelkimi wygodami. Tel. 115-63 od 4-6.
PANU wynajmę pokój umeblowany (telefon, łazienka). Piotrkowska 80, mieszka 2.
DO WYNAJĘCIA od zaraz 1 szopa murowana, 2 pokoiki na kantor, 1 szopa drewniana. Hertz, Piotrkowska 166.

Posady

NAJWIEKSZE w Polsce przedsiębiorstwo ratalne sprzedaży „Wista” S.A. oddz. w Łodzi, Momiński 2, przyjmuję jeszcze 2-3 panów (pni), celem aktywności swych znanych artykułów.
POTRZEBNY fryzjer damski specjalista na wodną odul. na wyjazd. Zgłoszenia 6-go Sierpnia 7, fryzjer.
POTRZEBNY chłopiec do Biura Buchalteryjnego, S. Braweman, Piotrkowska 17. Zgłoszenia od 8-9 rano. Referencje konieczne.
STUDENTKA ze znajomością niemieckiego poszukuje posady. Wynagrania skromne. Oferta sub. „Olat”.
WYCHOWAWCZYNI wykwalfikowana do dwóch dziewczynek lat 8 i 4 potrzebna. Pożądana znajomość języka francuskiego. Zgłosz. się ze świadectwami do Lekarza-Dentystry, Główna Nr. 51.
POTRZEBNY woźny do Zakładu fryzjerskiego, Radwański 2.
POTRZEBNA wykwalfikowana pracowniczka do pracowni sukien. Zgłaszać się od 3-4, Al. Kościuski nr. 41, Buninowa.

Rozmaite

WSPÓLNIK z kapitałem 1500 złotych poszukiwany. Oferta pod „1500”
NAGRODA 500 ZŁ. za przyniesienie zaginionych pierścionków jeden brylantem, drugi perłą. Gdańska 17-7. Ostrzeżenie przed nabyciem.
KUPIEC lat 40 rzymsko katolik opanuje ze znajomością w Polzańskim poszukuje zastępstwa pozostawiając na Foznańskie i Pomorze, złoży gwarancję. Oferta „Par”, Poznań, pod nr. 55.25.
EROSZKA ANTYCZNA z granatowej emalii została zgabona wczoraj w godzinach południowych pomiędzy ul. Siemkiewicza — Przejazd — Piotrkowska — 6-go Sierpnia. Łaskawy znalazca zechce zwrócić za wynagrodzeniem do Admin. „Republiki”.
WIEŚ SZYDŁÓW, gmina Łucznicz, powiatu łódzkiego spakły się dokon. enty od konia (kaczy), Władysław Olejnika.
ANNA KUREK, zgubiła legitymację wyd. w Funduszu Pracy.
ZAGINAŁ dowód osobisty na nazwisko Szczepana Filipiaka, zam. w Łodzi ul. Krzyżowa 16.
PRZYGOCKI ANATOLI, Matejka 109 zgubił dowód tożsamości i metrykę urodzenia wyd. w Łodzi.